

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 2. 1982 SAUSIO – JANUARY 13 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

PAGROBTASIS JAV brig. gen. J. DOZIER DAR NESURASTAS

Italų teroristų "Raudonoji Brigada", pagrobusi Italijoje JAV brig. gen. James Dozier jį dar laiko savo žinioje. Neseniai paleido į viešumą pagamintą jo nuotrauką su įrašu: "Draugai, proletarai, pašovus Dozier proletarinis teismas prasidėjo"... Taigi, kai kiaušlės ragus įgauna...

LENKIJOS DALINAI SUMAŽINTA CENZURA

Lenkijos karinė vyriausybė atšaukė senčūrą užsienio korespondentams ir leido keletą lėktuvų skrydžių į užsienį, norėdami įrodyti, kad po 4 savaitių karo stovio, Lenkija grįžta į reguliarią gyvenimą. Tačiau – tolraščio aparatai/telex/ veikia tik vyriausybės žinioje esantieji ir tokiu būdu karo stovio valdininkai gali tikrinti perduodamas žinias į Vakarų.

Tuo tarpu Varšavos radijas skelbia, kad stovyklose, kur tūkstančiai internuoti Solidarnos narių esą puikiai gyvena. Taip pat užgria angliakasių pastangas, kad vėl būtų gana anglių eksportui.

Montrealio laikraščio korespondentas aprašo, kad streikavę angliakasiai buvo kareivių apgauti juostelėse įrašytų šaukiančių moterų ir vaikų balsų, įrašytų Gdanskio susisaulymuose prieš 7 m. / Jeigu tai ne apgavystė ir prievarta, tai kas tada? /

Angliakasiai nutraukė streiką ir išėjo iš požemių.

IRANE TEBEYKSTA EGZEKUCIJOS

Fanatizmas ir jo smurto apraiškos tebesiauria Irane, kuris reiškiasi tiek iš taip vadinamų kairiųjų, tiek iš religinių fundamentalistų pusės. Neseniai buvo sušaudyta vadinamo Islamo Revoliucinio Teismo sprendimu 19 asmenų, kurie "skelbė karą prieš Dievą".

Irano prezidento Kermani brolis buvo sužeistas, jo du saugai nušauti jiems vyksiant į parlamentą.

Tebevyksta nuolatiniai, mažesni ir didesni susirėmimai tarp Irano ir Irako.

HAIG'AS EUROPOJE

JAV valstybės sekretorius Alexander Haig'as išvyko į Europą dalyvauti Briuselio specialioje NATO sesijoje, kur bus svarstoma Lenkijos padėtis. Jis bandys įtikinti

Europos alijantus vieningai griežtai pasisakyti prieš aiškią sovietų karinę intervenciją Lenkijoje. Jis pripažįsta, kad kiekvienas V. Europos kraštų turi skirtingų problemų ir jiems sunku bus sekti JAV-bių paskelbtas pirmos ekonominės sankcijos prieš sovietus.

Kas tvirtina, kad Maskvai amerikiečių sankcijos nieko nereiškia, arba labai mažai kenkia – klysta, nes kodėl Maskva kelia dėl jų didelį gindą per savo spaudą, radiją ir televiziją, ir kodėl grąšina V. Europos valstybėms, kad sumažins su jomis prekybą, jeigu jos pritartų arba prisidėtų prie Reagan'o paskelbtų sankcijų? Be to, su kuo gi kitu Sov. Sąjunga galėtų prekiauti???

NEPAPRASTI ŠALČIAI DAROSI PAVOJINGI VYRESNIESIEMS

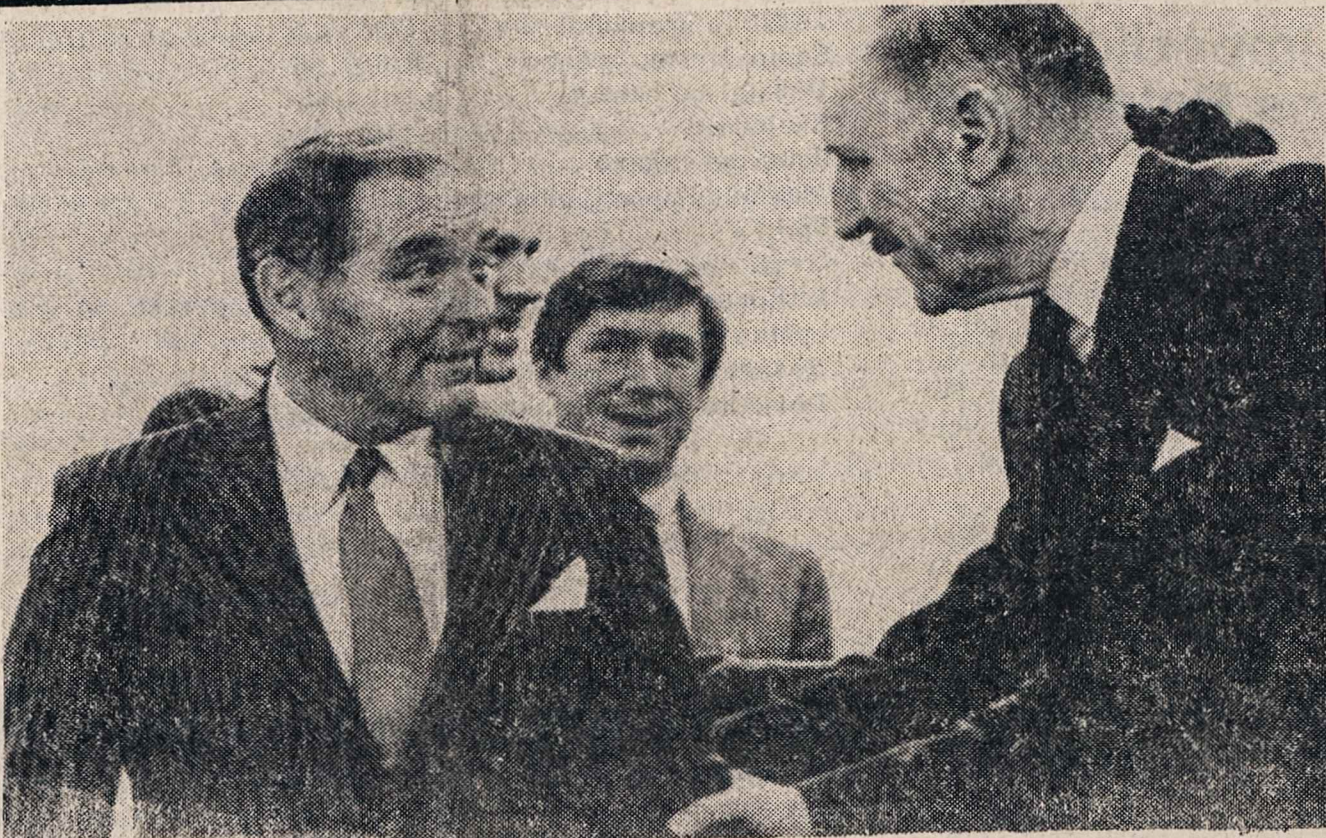
Nepaprasti šalčiai kenkia žmonėms turintiems žemą kūno temperatūrą, kuri dažnai pasitaiko pas vyresnio amžiaus asmenis. / Norma – li yra 37 Cels., pavojinga gali būti 35 Cels. / Asmenys, peržengę 65 metus amžiaus turi išlaikyti visą laiką savo būte 18 Celsiaus, o virš 75 m. – bent 21 laipsnį C. Patariama nesusilapti išėjus lauke, o taip atsitikus – tuojau persirengti. Naudoti pakenkamai skysčių ir tinkamai pailsėti. Gerai apsikloti miegant.

Hypotermijos / kūno temperatūros nukritimo / simptomai: papurtęs veidas, šurpulio krėtimas arba ir visiškai nedrebėjimas šalta me kambaryje, užsimiršimas ir susimaišymas, mieguistumas ir sunkumas vaikščioti, lėtas kvėpavimas ir lėtas pulsas. Hypotermiją reikia gydyti nedelsiant, jeigu ir ligonis sakosi, kad jaučiasi gerai.

Šalčiai grėsia ne tik žmonėms. Floridoje – apelsinai ir citrinos šildomos specialiomis krosnimis, Alabamoje, srityje niekada nemačiusioje šalčių, ant medžių šakų prišalo viščiukai, kurie šiaip ant jų nutūpdavo, ir negalėjo nusileisti žemėn....

Visoje Europoje taip pat siaučia nepaprasti šalčiai.

Geriausiai laikosi Quebec'o provincija: sniego valymo mašinos dirba pilnu tempu ir susisiekiama streiku grąšiantieji gal pirmą kartą laimės šiek tiek simpatijų, kai bus galima išsiteisinti ir ne-nuvykti dėl šalčių į darbą....

NATO susirinkime: JAV Sekretorius A. Haig'as /kairėje/ ir NATO p-kas Joseph Luns.

LIETUVIŲ IR LATVIŲ JAUNIMAS DEMONSTRAVO

1981 m. gruodžio 10 d., Toronto, Žmogaus Teisių deklaracijos 33-jų metų sukakties proga lietuvių ir latvių jaunimas surengė gerai pavykusias demonstracijas. Britų Kolumbijos parlamento narys F. King pateikė ta proga Kanados parlamentui

rezoliuciją, smerkiančią Žmogaus Teisių pažeidimus įvairiuose kraštuose.

LIETUVIAI MUZIKAI NEW YORKE IR BOSTONE

Smuikininkas Izidorius VASYLIŪNAS ir pianistas Vytenis M. VASILIŪNAS š. m. sausio 9 d. koncertavo garsioje New Yorko Carnegie reitalių salėje. Sausio

ILLINOIS VALSTIJOS ATSTOVŲ RŪMŲ ASTUONIASDEŠIMT ANTROS GENERALINĖS ASEMBLEJOS REZOLIUCIJA Nr. 492, Pasiūlyta atstovės TOPINKOS

KADANGI – Vytautas Skruodis – lietuvis amerikietis. Benedikt Scott – gimęs 1929 m. kovo 21 d. Chicagoje, III su savo šeima 1930 m. emigravo į savo protėvių kraštą Lietuvą, tuo metu laisvą ir nepriklausomą valstybę; ir KADANGI šis Amerikos pilietis baigęs 1953 m. Universitetą Vilniuje tarnavo 10 m. /pradedant 1969/ kaip instruktorius to universiteto Hydrologijos ir Geologinės inžinerijos skyriuje iki 1979 m. gruodžio 31 d., kuomet jis buvo atleistas iš šio fakulteto dėl "nemoralaus elgesio" ir nepraslinkus dviem savaitėm buvo suimtas ir vienerių metų laikotarpyje /1980. 12. 15–22 d. d./ Sovietų teismo buvo teisiamas ir pasmerktas už "prieš sovietinę agitaciją ir propagandą" 7-riems metams griežto režimo stovyklon, o po to 5-riems metams vietinio išstėmimo; ir

KADANGI Skruodžio teismas lietuvių kaltinimus už parąšymą veikalo "Dvasinis Genocidas Lietuvoje" (rankraštis, kurį Skruodis apgynė kaip mokslinį darbą suvestą pagrindinai iš matematinių skaičių bet su išvadomis, jog SSSR ateistinės literatūros akademinis lygis esąs žemas ir nemokslinis ir kad "sovietiškoje bendruomenėje religingumas sukelia didesnę baimę negu alkoholizmas, prostitucija, chuliganizmas ir narkotikai" -- išvados, atrodo, turėjusios ypatingą svarbą nes Skruodis, būdamas Katalikų Bažnyčios nariu, per paskutinįjį dešimtmetį prieš jo suėmimą reguliariai dalyvavo bažnytinėse apeigose. Tą savo studiją jis buvo įteikęs Katalikų komitetui tikinčiųjų teisėms ginti – Katalikų lietuvių kunigų organizacijai, kuri vėliau priėmė Skruodį kaip savo pirmąjį pasaulietį narį) kad jis išleido arba prisidėjo prie atspausdinimo samizdato leidinių, rastų jo namuose (kurių jis neprisipažino, nors bylos metu galimai prileido, kad "PERSPEKTYVOS" ir "ALMA MATER" netalpinio nieko skandalingo, kad jis sistematingai klausėsi užsienio radijo laidų ir kad reikėsi kitoje veikloje, tariamai iškraipant joje "sovietinio gyvenimo tikrovę", įskaitant ir jo atvirą laišką atsisaukiantį į prezidentą Jimmy Carterį ir Helsinkio baigiamąjo akto signatarus; ir

KADANGI Sovietų įkalinimas Vytauto Skruodžio už jo taikų naudojimąsi pagrindinėmis žmogaus teisėmis – žodžio laisve ir religija – prieštarauja Helsinkio susitarimų principams, kuriems Sovietų Sąjunga įsipareigojo ir – kaip Skruodis iškelia savo atvirame laiške L. I. Brež-

mėn. 10 d. įvyko jų koncertas Bostone, First and Second Church salėje.

Programoje atliko Bacho Bovicchi, Beethoveno kūrinius ir Vytauto Jančio Devynias Sonatas.

AUSTRALIJOS STUDENTAI DOMISI DAIL. LEONU URBONU

Jau du studentai Australijoje pasiryžo rašyti universitete apie lietuvių dailininką Leoną Urboną, jo kūrybą ir įnašą į Australijos kultūrinį gyvenimą.

Viena studentė iš Sydney Universiteto ruošia darbą tema "Leonas Urbonas and Australian art 1960-1970", antrasis iš Wagga Technical College Art dep., tema "Artist of Many Talents".

Iki dabar buvo rašomos tezės mokslo laipsniui gauti tik apie vieną lietuvių dailininką – Henriką Šalkauską.

nevui – taip pat prieštarauja Sovietų konstitucijai pripažįstančiai laisvą minties ir kritikos pareiškimą; ir

KADANGI neteisėtas persekiojimas Vytauto Skruodžio, Amerikoje gimusio piliečio (kurio tėvas taip pat buvo Amerikos pilietis gyvenęs JAV-jose 20 metų prieš emigrudamas su šeima ir jaunu sūnumi) reiškia papiktinančią įžeidimą JAV-tijų ir jos žmonių, o taip pat parodo niekiną pavyzdį sovietinių pastangų rusifikuoti Lietuvą ir yra šurkščiu pažėdimo Lietuvos žmonių ir kitų sovietų pagrobtų tautų, kurios etniniai nebūdamos rusais, vis dėlto daugeliu atvejų turi pakelti nuolatinį įkalinimą savotiškos rusų politinės sampratos; todėl tebūnie

NUSPRESTA ILLINOIS VALSTIJOS ATSTOVŲ RŪMŲ ASTUONIASDEŠIMT ANTROS GENERALINĖS ASAMBLEJOS, kad mes pasmerkiame šį sukrečiantį įkalinimą šio Amerikos piliečio dėl jo taikingo reiškimą pagrindinių žmogaus ir demokratinių laisvių, kad mes reikalaujame greito ir besąlyginio Vytauto Skruodžio paleidimo iš Sovietų kalėjimo Mordavijoje ir kad atitinkama kopija šios pratarinės ir rezoliucijos būtų įteikta JAV Sekretoriui, dabartiniam Senato pirmininkui, JAV Kongreso pirmininkui ir Illinois Valstijos kongresinių delegacijų nariams su reikalavimu, kad jie nesiliaudami dėty atkaklias pastangas greitam Skruodžio išvadavimui iš kalėjimo; ir tebūnie toliau

SUTARTA, kad atitinkama šios pratarinės ir rezoliucijos kopija taip pat būtų įteikta Anatolijui Milinui, Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos vykdomojo komiteto pirmininkui ir Algiiui Regiui iš Baltų-Slavų politinės organizacijos su nuosirdžia viltimi, kad jų pastangos išlaisvinti etninius žmones iš Sovietų priespaudos pagrobtose tautose ilgainiui bus sėkmingos.

PIRMIEJI LITUANISTIKOS KATEDROS MECENATAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba 1981 m. lapkričio 20 d. pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicagoje steigti amžiną LITUANISTIKOS KATEDRĄ, kuriai reikalinga surinkti 600,000 dol. per ateinančius penkerius metus.

Pirmieji šios katedros mecenatai yra Chicago ir apylinkių lietuviai: Romas ir Emilija SAKADICKIAI - /1,000 dol./, Alicija RUGYTĖ /1,000 dol./, Vytautas ir Aldona KAMANTAI /1,000 dol./, Vaclovas ir Asta KLEIZOS /1,000 dol./, Povilas ir Rūta KILIAI /1,000 dol./, Raimundas ir Danutė KORZONAI /1,000 dol./, dr. Algis ir Violeta PAULIAI /2,000 dol./, Antanas ir Marija RUDŽIAI /1,000 dol./, kur. dr. Juozas PRUNSKIS /1,000 dol./, Izidorius STRAUKAS /1,000 dol./, dr. Algimantas GIEVECKAS /3,000 dol./, dr. Antanas RAZMA /1,000 dol./, dr. Kazys AMBROZAITIS /1,000 dol./.

Visos aukos Lituanistikos katedrai atleidžiamos nuo mokesčių. Pažadėtos aukos gali būti mokamos per penkerius metus. Čekius rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti PLB Fondui šiuo adresu: Lithuanian World Community Foundation 5620 S. Claremont Ave. Chicago, IL 60636 USA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 14.00
Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Rėmėdaru, ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, gražinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija
arba leidykla neatsako.

Komunistinės Imperijos Transformacijos Belaukiant

P. I n d r e i k a

Kai 1940 m. Lietuvos vieš-
keliais ėmė riedėti Sovietų
Sąjungos tankai ir miestuose
pasipylė Raudonosios Armijos
daliniai, lietuviai jos grei-
tose labai greitai pastebėjo
mongoliškus veidus, kurie
nieko gero nežadėjo. Tie veidai
primitūs ir valdovo Džingis-
chano šaukiamas, kuris
prieš septynetą amžių buvo
pavergęs anuošėlio pasaulio
didžiąją dalį.

Jo pavyzdį pasekė komu-
nizmo imperijos kūrėjas --
Stalinus, ir iš anksto susita-
ręs su Hitleriu -- vykdė pa-
simušio planus. Tačiau žiau-
rus diktatoriai ir kitų tautų
pavergėjai jau nuėjo į istori-
ją ir lapo žiaurumo siūnė-
mais. Tokius žiaurumaste-
beikėnė Lietuvos taurai.

Džingiskas prieš savo
mirtį 1227 m. dar pasakė pa-
siskelbė "visos žmonijos im-
peratoriui", bet pradėjo
tuo jo imperijai, įpėdins
Tobtamisliūn šaukėsi Didžio-
jo Lietuvos kunigaikščio Vy-
tauto pagalbą, už kurią ža-
dėjo pavesti valdyti Maskvos
kunigaikštiją. Vytautas, su-
organizavęs kariuomenę, at-
sikėlė į pagalbą ir prie Vor-
ksios upės buvo sumuštas.
Naugaruko metraštininkas,
aprašydamas mūšį, pavaišda-
vo labai liūdnei, kad "Lietu-
vos vaikus išlikusi didelė ne-
laimė". Šios nelaimės pasek-
mės atsiskleidė ir Lietuvos
gyvenimą, kuris baigėsi Lie-
tuvos Lenkijos 1795 m. pada-
linimu.

Be to Džingiskano Mongolų

DVIDESIMT PENKTOSIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

APYSKAITA

PAJAMOS

Paskolos	\$ 5500.00	
Koncerto ir Teatro	10186.00	
Susipažinimo Vakarų	13835.54	
Išlaidos	727.82	
Marškinukai	780.00	
Išlaidos	643.00	
Užbaigimo banketas	793.60	
Jaunimo vakaras	1215.00	
Sporto	196.00	
Amerik. dolerių skirt.	37.62	
Valdžios parama	13411.00	
Procentai	122.86	
Viso pajamų	\$ 47448.44	\$ 47448.44

IŠLAIDOS

Koncerto, teatro, meno,		
Parodos salų nuomos	\$ 6663.95	
Leidinio spausdinimas	1755.00	
Susipažinimo vakaro	10616.65	
Užbaigimo banketo	2494.65	
Skelbimai	2108.25	
Jaunimo vakaro	1166.03	
Marškinukų pagaminimas	953.95	
Sporto	485.31	
Gražintos paskolos	5557.53	
Kelionės, nakvynės, telef.		
paštas ir kitos	4242.05	
Honorarai	5125.00	
Perkelta į Bend. sąskaitą	6000.00	
Viso išlaidų	\$ 47168.37	\$ 47168.37

Balansas 25-tos dienos sąskaitoje \$ 280.07

J. S t a n k u s, išdėtininkas

siai išpopuliarėjus, kuriame
dalyvauja Stalinus, Kruščio-
vas ir Brežnėvas. Visi trys
didieji komunistų šaltiniai
žinoja, kad partijos suvarama
speciali komitetai paskelbė
je, sugėdys garvežius, įpykęs
Stalinus tuojau sušaudė maši-
nisti ir visus palydžius. Ne-
užligo Kruščiovas jos reabi-
lituoja paskelbdamas, kad
Stalinus buvo savininkas ir
garbina savo kuitą. Tačiau
traktatų nepajutė ir 1963
Brežnėvas, nieko nelaukda-
mas, užtraukia užuolaidas,
paskelbdamas, kad traktatų
sustojo prieš įvažiuojamas
į Marksizmo-Leninizmo ro-
jų, kur rebus įvykio ir
sovietinės ekonomijos ir agri-
kultūros nebeplauks klimati-
nės nelaimės.

Elizabeta Titarova, gy-
venanti Vilniuje, prieš para-
metų parlavė savo "Žirgū"
už 2000 rublių. Už gautas
pinigas pradėjo supirkinėti
deficitines prekes, pav. sau-
lės akinis, perantais "jeans"
kelnes, lietsargius ir kt. ir
juos slapiai parlavinėti Pa-
liangoje vasarojantiems savo
savininkams. Priešį vasarą

ji buvo slypta ir nuostabi
m. kalėjimu. Nurodama, kad
toliau būdų nebebus, tačiau
tą patį savo pajamų
beut 12%. Sovietų Sąjungoje
yra blogiausia prodi-
sistemo sistema, apie ka-
ką nekalbama užsienio žini-
nėse, kad neįmanoma iš-
likti "slava teada" ir panašiai.
Ją yra stipri idėologija pro-
paga ir visokia slaptoji po-
lietija.

Jau senokai buvo spėjama,
kad Maskva negalėdama pa-
kelti laisvos ekonomikos mi-
jos sąjūdžio, ir nereis jam
persimesti tikėtus socialisti-
nius krachus. Maskvos spau-
dimu, Lenkijos generolas Je-
ruzecki paskelbė karo stovi-
r suspaudimo Solidarumo au-
jos veiklą, kuri dar gali reikš-
tis spontaniškais streikais.

KANKINAMI LIETUVIAI LAUKIA JŪSŲ LAIŠKO

Čia skelbiame sąrašą kai kurių lietuvių, suimtų ir
kankinamų mūsų tėvynės Lietuvos okupantų rusų- komu-
nistų. Jie visi yra politiniai kaliniai. Vienintėlis jų
"nusikaltimas" yra: meilė lietuvių tautai.

Parašykite jiems, geriausia registruotus laiškus. Ne-
rašykite politiniais klausimais. Jei išgalėtumėte -- ma-
žučiai siuntinėliai praverstų, bet prieš siųsdami, atsi-
klauskite tų kankinių, ką norėtų gauti:

4312200 Barashevo... Anastazija Janulis (Art. 70).
Mordovskaya ASSR. Petras Paulaitis (Art. 58).
Tengushevsky raion. Vytautas Skruodis (Art. 70).
Uchr. ZhKh 385/3-5. Antanas Vaivada (Art. 64).
Algirdas Zypre (Art. 58).

618263 Permskaya... Balys Gajauskas (Art. 70) VS-
389 36-1.

618263 Permskaya oblast... Balys Gajauskas (Art. 70
pos. Kuchino N) VS-389 36 -1.
Chusovskoi raion... Henrikas Jankūnas (Art.
Uchr. VS-389/35 64, 70) VS-389)36-2
Viktoras Petkus (Art. 70
N) VS-389)36-2.
Antanas Terleckas (Art.
70 N).

618810 Permskaya oblast... Gintautas Iešmantas (Art.
Chusovskoi raion 70N).
st. Vsesvetskaya Povilas Pečeliūnas (Art.
Uchr. VS-389/35 70N).

235300 Panevėžys... Genovaitė Navickaitė (Art.
OČ - 12/5 "D" 199-1 LSSR).
Lithuania, USSR.

235300 Panevėžys... Ona Vitkauskaitė (Art. 199
OČ - 12/5 "K" -1 LSSR).
Lithuania, USSR.

234520, Kapsukas. OČ 12/3... Mečislovas Jurevičius
Būrys 5, brigada 51 (Art. 199-1 LSSR).
Lithuania, USSR.

622020 Sverdlovskaya oblast... Gemma-Jadviga Sta-
Nizhni Tagil nelytė (Art. 199-1 LSSR
P/ya U. Sheh. 349/3-la. LSSR).

238100 Kaliningradskaya oblast... Dr. Algirdas Statke-
c. Chernavkhovsk vičius (Art. 70 N).
udr. OM-216/ st. 2

Tomskaya oblast... Julius Sasnauskas
s. Parabelskos (Art. 70) exile.
Sovetskaya 147 a.

Sovietų Rusija yra pavergusi ir stengiasi naikinti lie-
tuvų tautą. Šis, tai tik nedidelis sąrašas kai kurių mū-
sų tautiečių, prievartaujamų Rusijos komunistiniuose
kalėjimuose, koncentracijos lageriuose.

Žmonės norintieji laisvai gyventi, turėtų išlaisvinti pa-
vergtuosius, pirmoje eilėje lietuvius, lietuves. Tad pa-
rodykite gerus savo norus kaip žmonės ir kaip lietuviai.
P. Tilvikas

NAUJA ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

Visuotiniame ŠALFASS-gos Suvažiavime, įvykusiame 1981 m. lapkri-
čio 14 d., Clevelande, naujai išrinkta ŠALFASS-gos Centro Valdyba sa-
vo pirmame posėdyje, įvykusiame 1981 m. gruodžio 7 d. Chicagoje, pasi-
skirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas - Valdas Adamkus,
Vykdomasis vicepirmininkas - Rimantas Dirvonis
Sekretorius - Algis Tamošiūnas
Išdėtininkas - Aleksas Lauraitis
Teisinis patarėjas - adv. Vincas Brizgys
Atstovas spaudai - Vytautas Grybauskas
Nariai - Raimundas Korzonas ir Kęstutis Ambutas

Nutarta dar kooptuoti į C. V-bą buvusios C. V-bos vicepirmininką
- gen. sekretorių Algirdą Bielskų iš Clevelando, toms pačioms parei-
goms.

ŠALFASS-gos kiti administraciniai pareigūnai yra kontaktuojami
ir bus oficialiai paskelbti artimoje ateityje. Pakol tai nepadaryta,
visi ligšioliniai pareigūnai prašomi tęsti savo pareigas.

Oficialus ŠALFASS-gos Centro V-bos adresas:

ŠALFASS-gos Centro Valdyba
c/o Rimantas Dirvonis, vykd. vicepirmininkas
8913 South Leavitt St., Chicago, IL 60620. Tel. (312)-239-2179.

C. V-bos pirmininko V. Adamkaus adresas:

Mr. Valdas Adamkus
15 W 520 - 89-th St.
Hinsdale, IL 60521 Tel. (312)-655-1936

Dėl narių registracijos, varžybinės informacijos bei informaci-
nių aplinkraščių prašome kreiptis į gen sekretorių A. Bielskų:

Algirdas Bielskus
3000 Hadden Rd.,
Euclid, OH 44117. Tel. (216)-481-7161

2 psl.

1982 m. Š. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių

Slidinėjimo Pirmenybės

1982 m. Š. A. Pabaltiečių Slidinėjimo Pirmenybės įvyks 1982 m. vasario 6 & 7 d.,
Moonstone Ski Resort, apie 18 mylių į šiaurę nuo Barrie, Ont. Alpinistinės varžybas
vykdo Kanados Latvių Sporto Sąjunga, cross-country - Toronto Esty S.K. Kalev.

Pirmenybių programoje bus alpinistinės ir cross-country varžybos.

Alpinistinės varžybos vyks šeštadienį, vasario 6, nuo 10:00 AM. Registracija -
nuo 8:00 AM iki 9:30 AM.

Alpinistinių varžybų programoje bus Slalomas ir Didysis Slalomas, šiose klasėse:
a) Jaunučių (žemiau 13 m.), b) Jaunių (13-16 m. imtinai), c) Vyryų Elite (17-44 m. imti-
nai), d) Vyryų veteranų (virš 44 m.) ir e) Moterų (virš 12 m.); f) Mergaičių (žemiau 13m.

Cross-country varžybos vyks sekmadienį, vasario 7, nuo 10:00 AM. Registracija -
nuo 8:00 AM iki 9:30 AM.

Cross-country varžybų programa: a) Vyrams Elite (17-44 m. imtinai) - 10 km;
b) Vyrams veteranams (virš 44 m.) - 10 km; c) Jauniams (13 - 16 m. imtinai) - 5 km;
d) Jaunučiams (žemiau 13 m.) - 2½ km; e) Moterims (virš 16 m.) - 5 km; f) Vyresnėms
mergaitėms (13 - 16 m.); g) Jaunesnėms mergaitėms (žemiau 13 m.)

Amžiaus klasifikacija - pagal 1981 m. gruodžio 31 d.
Dalyvavimas yra atviras visiems pabaltiečių slidinėtojams.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų pasekmių, atskirų rungčių
visai nevykdomos. Lietuvių pirmenybių programa automatiškai ta pati kaip pabaltiečių.

Smulkios informacijos yra pranešta visiems sporto klubams bei ŠALFASS-gos admi-
nistraciniais pareigūnams.

Dalyvių registracija alpinistinėms varžyboms, iki 1982 m. sausio 31, šiuo adresu:
Mr. Voldemars Klavins, 151 Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z6. Phone: (416)-762-7188.

Dalyvių registracija cross-country varžyboms, iki 1982 m. sausio 31 d., šiuo adresu:
Mr. Arvu Oiling, 31 Jellicoe Ave., Toronto, Ont. M8W-1W2. Tel. (416) - 255-0783.

Lietuvių slidinėtojų dalyvavimą koordinuoja ir lietuvių pirmenybių išvedimu rūpi-
nasi ŠALFASS-gos Slidinėjimo K-tas, vadovaujamas Mečio Empakerio, 6 Robin Hood Rd.,
Islington, Ont. M9A 2W7. Tel. (416)-231-1487.

Pavieniams slidinėtojams dėl smulkių informacijų patartina kreiptis į artimiausią
sporto klubą, sporto apygardą arba tiesioginiai į A. Oiling, arba M. Empakerį.

JAV gyveną slidinėtojai dar gali taipogi kreiptis į ŠALFASS-gos Slidinėjimo K-to
narių - Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace, Euclid, Ohio 44117. Tel. (216)-481-1525.

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

4. Aukštaleiva, Eila Rikio paveldėtojas /41C-415 m./.

Eila Rikiui nepasisekė tapti imperatoriumi ir tuo pačiu paimti vyriausią Krivių Krivaičio sostą. Tai bandė padaryti Aukštaleiva, Eila Rikio žmonos brolis. Jis bandė persikelti į Afrką, Romos grūdų aruodą, bet negalėjo. Po 18 mėnesių nusprendė traukti link šiaurės. Tai įvyko 411-412 metų žiemą.

AUKŠTALEIVIS buvo labai ambicingas ir svajoto sukurti naują imperiją. Orosius 7-oje knygoje aprašo taip jo kalbą: "At first my burning desire had been to erase the very name of the Romans, and to transform the Roman Empire into a Gothic Empire. Romanians, as the common people call it, would have become Gothia. ATHCULF/Aukštaleivis/ would have replaced Caesar Augustus. But long experience has taught me that the unchecked barbarity of the Goths is incompatible with the rule of law. Yet, without laws there can be no republic, no public thing. Therefore I have chosen to aspire to the glory of restoring the integrity of the name of Rome through the force of Gothic arms. I hope to pass into posterity as the restorer of Rome, since it is impossible for me to replace Rome..." /t.y. tapti imperatoriumi arba Krivių Krivaičiu, nes tada dar nebuvo skirtumo tarp dvasinės ir politinės valdžios/.

Iš karto Aukštaleivis dar bandė tartis su Honorijum, kuris prižadėjo atsikratyti Jovianus jo vardu valdančio Galiją. Tačiau nesuteiktą pagalbą privertė gudus sustabdyti savo žygį per Genevre kalną link Galijos 421 m. ir laukti pavasario.

Karalius laukė iki 413 m., ir nieko nesulaukdamas, paima Narbonne/Nauvarą, Toulusą ir Bordeaux. Taip baigiasi vyčių-gudų žygis ir sausio mėn. 414 m. jie įsitvirtina Ispanijoje, kurią valdo per 300 metų, t.y. ligi maurų užėjimo 711 metais. Tulūza/Tolė/tampa jų sostine.

Aukštaleiva veda Teodosijaus dukterį Galla Placidia, kurią atsivežė iš Romos kaip užstatą. Tačiau karas su Ravena tęsėsi. Kad užsitikrinus išteklius, Aukštaleiva pasiliko Ispanijoje. Jis tapo nužudytas Barcelonoje. Vien tik vyčių-gudų elitą jam pritarė apsigalioję Aquitanijoje, bet jam mirus, pasipriešina romėnams/gal jis ir buvo už tai nužudytas, kad su jais bendravo/.

5. Valija, pirmos Europos valstybės /karalystės/ valdovas /415-418 m./.

Išrinktas naujas karalius VALIJA turėjo traukti link Afrikos. Naujas bandymas, nauja nelaimė: vienas vyčių-gudų laivynas žuvo audroje netoli Afrikos krantų, prie Cadiz. Teko vėl taikytis su Honorijum.

Sakoma, kad vyčiai-gudai iš pradžių "kariavę" su sėlingiais vaiduoliais ir galanais, bet vėliau jiems atsidarė akys - juk tos pat Balto-Aisčių tėvynės /Gemalės Šventos/ vaikai...

Nepasitikėdamas Valiju, Honorijus 416 m. jį atšaukia iš Ispanijos. Galų gale pasiekiamas taikos susitarimas. Vyčiai-gudai pasilieka Aquitanijoje kaip "neprašyti svečiai". Taip gimsta pirma Europos valstybė su sostine Tulūza, istorijoje žinoma kaip "Kingdom of Toulouse".

6. Kiti tulūzos valdovai

Valijos sosto paveldėtojai, vienas po kito, pamažu atsilaisvina nuo Romos jiems primesto "satelito" /feoderati/ titulo. /Taip bando lenkai, o gal vėliau ir kiti "satelitai" atsijungti nuo Maskvos jungo/.

TAUTARĖDAS /418-451/, Valijos paveldėtojas ir Eila Rikio giminaitis, 425 m. apsugo Galijos sostinę Arles. Ją gynęs Aetius privertė Tautarėdą pasitraukti, primindamas "Federacijos priesaiką" /Cath of Federation/. Kuomet hunų kavalerija, galanų sąjungininkai, 451 m. puolė Orleaną, Tulūzos valdovas pasipriešino jai "Catalaunian Fields", kur jungtinė "romėnų" armija buvo sumalta su dumbliu ir jis pats žuvo.

Jo sūnus TAURISMANTAS /451-466 m./ bandė tapti Romos imperatoriumi, pasiūsdamas Italijon įtakingą Galo romėną Avitus, bet tai nieko nepadėjo.

EILRIKIS /466-484 m./ iškėlė vyčių-gudų karalystę iki viršūnių, nes tam buvo patogi proga. Nužudžius Majorian 461 m., imperija pradėjo byrėti. 475 m. Julius Nepos atiduoda vyčiams-gotams visą Auvergne sritį.

Spalio 29, 475 m., CRESTE /barbaro iš Pannonijos/sūnus Augustus karūnuojamas paskutiniuuoju Romos imperatoriumi. 10 mėnesių vėliau, 476 m., įvyksta visuotinis "satelitų-federatų Barbarians" sukilimas Iigūrijoje "Barbarai", Balto-Aisčių išrenka karaliumi VADAKARĮ /kilusi iš Syrijos/-RE RUTHENORUM, GEPPIDI, GUTHI VUNGARI ET HERVULI... - rusėnų, gepidų, gudų, vengrų/hunų/ ir varalių karalius. /Taigi, p-rusėnai minimi jau 476 metais !!!/.

Taip miršta Romos imperija, vakarinė jos dalis, kuri užimama Balto-Aisčių/ kitais graikiškai vadinamais barbarų/ genčių ar tautų.

HELSINKIO PROFESORIAUS NUOPELNAI LIETUVIAMS

Nėra antro kitataučio, kuris būtų tiek nusipelnęs lietuvių liaudies poezijai, kiek šis Helsinkio universiteto profesorius /Augustas Robertas Niemis, 1869-1931/. Jis ne tik surinko apie pusketvirtą tūkstančio lietuvių liaudies dainų, bet jas ir tyrinėjo, lygino su latvių dainomis, lietuviškų dainų entuziastingai ieškojo suomių liaudies poezijoje. Niemis buvo įsitikinęs, kad dar anais laikais, kai į suomių kalbą nukeliavo šimtai lietuviškų žodžių, juos turėjo palydėti ir lietuviškų dainų motyvai. Suomiai, anot Niemio, tada išgirdo iš lietuvių dainas apie ilgaliežius melagius piršlius, apie netikusią marčią ir kt.

Viršutiniame atvaizde-1224 m. Rimgaudo antspaudas Vytis. Žemiau-1413 m. Vytauto Didžiojo antspaudas Vytis. Jos atitinka Baltų karalių Ispanijoje palikimų Vyčiai.

Persekioti kitataučius ne tik negarbinga, bet ir neišmintinga. Ši tiesa, vyraujant tautinei autarkijai, dažnai kur pamirštama. Išivaizduojam, jog už savo ribų nieko gero nebesa, jog niekis esanti tarptautinė teisė, ilgų amžių bendravimu sudaryta. Tokia nuomonė veikia užkrečiamai. Bet taip ilgai nebūs.

Nacionalistiškos srovės antplūdį turės pakeisti jo atostūgis. Gyvenimas vers tautas vaduotis iš siaurojo nacionalizmo kiaučio, vietoje priešingumų ieškoti bendravimų kultūroje ir grįžti ant visuotiniškai žmoniško moralės pagrindo. Atsiminkime, kad ir didžiosiose tautose yra žmonių, turinčių galios, kurie priešingi tautinei autarkijai ir kurie stoja už mažąsias tautas, likimo įterptas svetimųjų valdžion.

A. Smetona /iš "Pasakyta -parašyta" II/

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI:	326. Stan'cus Kazys ir Vanda iki \$350.-
934. Mikšio Broniaus atm. \$100.-	358. Kerutis Vaclovo atm. iki \$1400.-
965. Ignaitytė Gražina..... \$100.-	419. Raščius Antanas iki \$200.-
965. Dunda'jo Juozo vardu \$200.-	430. Jokubilius Silvestras iki \$1900.-
937. Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje.... \$432.37	431. Jokubilienė Elena iki \$1900.-
938. Bujokienės-Visbaraitės Brūnės atm. \$214.-	435. Rimšų Prano ir Kamišės atm. iki \$400.-
939. Gramaliauskas Stasys.. \$100.-	536. Skilandžiūnas V., km. dr. iki \$400.-
970. Ignaitytė Aldona 100.-	537. Staliocaičio Juozo atm. iki \$200.-
971. Butkienės Kazimieros \$535.-	547. Vitkauskaitės Elenos atm. iki \$550.-
972. Burbos Juozo atm. \$100.-	579. Daniliūnas E. iki \$200.-
973. Kauneckio Alfredo dr. atm \$100.-	735. B. C. Liet. Med. ir Mėš. Klubas "BEBRAS" iki \$300.-
974. Kalinauskienės Marytės atm. \$100.-	783. Belecko Juozo, test. palikimas... \$1874.28
975. Janulevičiaus V. \$100.-	834. Sudiko Edvardo, test. palikimas..... \$700.-
976. Lukošūnienė Angelė... \$100.-	938. Demerecko Juozo atm. iki \$711.-
977. Lukošūnas Juozas... \$100.-	Kanados Lietuvių Fondas sveikina visus naujus narius ir įnašus padidinčius. Gražu matyti artimųjų atminimui darančius įnašus bei juos didinant - tai yra meilės, lietuviškumo ir pareigos parodymas.
978. Basalykienė Marija... \$100.-	Dėkojame O. Indrelienei, auksasiai Vinco Treigio atminimui ir londoniešiams, pagerbiant atsisakyrimą Emos Klemke. Atsiprašome winnipegiečių atsiktiktinai praleidus jų pavardes, auksasijų a. a. J. Demerecko atm. - Kalasauksų E. K., Strikačio K. ir Kucaičių A. J.; taipgi ir a. a. Bujokienės aukotojų sąrašą J. M. Mališauskai, M. Grašienė ir P. O. Žiminskai.
979. Kvedaras Adolfas... \$200.-	Kanados Lietuvių Fondas laukia naujų įnašų - atsiminkite, kad visi įnašai yra atleidžiami nuo pajamų mokesčių.
980. Pranevičius Mečislovas \$100.-	K. LFONDAS PRIMENA VISOMS ORGANIZACIJOMS BEI PAVIENIAMS ASMENIMS, PLANUOJANTIEMS DUOTI PRAŠYMUS ĮVAIRIEMS JŲ PLANAMS, KAD PRAŠYMAI TURI BŪTI GAUTI - PADUOTI IKI 1982 m. vasario 18 d. adresu - 28 The Palisades, TORONTO, Ont., M6S 2W8 arba 1573 Bloor Str., W., TORONTO, Ont., M6P 1A6.
981. Morkūno Antano atm. \$545.81	
982. Mazaitis Petras... \$100.-	
Treigio Vinco atm. \$10.-	
Klemke Emos atm. \$40.-	

ĮNAŠUS PAPILDĖ:

7. Laureckų Petronėlės ir Justino atm. iki \$320.-	
9. Miceikos, Vladas ir Marija..... iki \$1100.-	
10. Muckas Zigmantas ir Liudvika..... iki \$600.-	
24. KLB Delhi-Tillsonburg Apyl. Valdyba iki \$720.-	
72. Lukošius Kostas iki \$200.-	
73. Kojetaitis, Aleksas ir Teodora iki \$32600.-	
94. Šurna Domas ir Ona iki \$3000.-	
127. Januška Mykolas iki \$650.-	
128. Januška Vincas iki \$550.-	
175. Daugelavičiaus Alfonsas iki \$7025.-	
177. Švėgždės, Juozo atm. iki \$1200.-	
203. Juzeliūno, Augusto test. palikimas... \$111,688.94	
249. Kuzma Vincas iki \$200.-	
289. Šulma V. dr. iki \$1500.-	

aligimanto skiltis

ALABAMOS ERDVIŲ IR RAKETŲ CENTRE

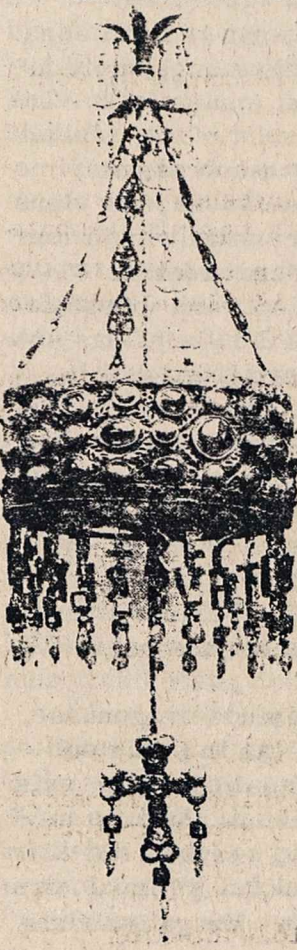
Važiujantieji į Floridą amerikiniu Interstate 65 keliu, vos tik atsidūrę šiaurinėje Alabamoje, neturėtų praleisti progą aplankyti "NASA Marshall Space Flight Center" ir Redstone Arsenalą, Huntsville mieste. Čia, galima sakyti yra amerikinės raketų technologijos pradinė vieta, tyrinėjimų ir bandymų centras. Čia ir dabar apmokomi astronautai, atliekami visi kiti erdvių kelionių paruošiamieji darbai. Muziejuje yra ir vokiečių mokslininko Von Braun darbo kambarys ir visi su jo gyvenimu ir mokslinė veikla susiję suvenyrai, pripažinimai, trofejai ir istorinė medžiaga. Kaip tik Huntsville ir prasidėjo (jo, su 118 vokiečių atsivežtų talkininkų) rimtas ir nuoseklus raketinės ginkluotės darbas, nuolat lydimas didėjančio ir vis tobulėjančio pasiekimo.

Modernus ir erdvus muziejaus pastatas. Daugybė eksponatų - visa, kas tik susiję su erdvių kelionėmis, na, ir po stiklu, svaras iš mėnulio atsigabentos uolienos. Yra ir rusiškojo erdvėlaivio maždaug pilno dydžio modelis. Vyksta įvairios demonstracijos, aiškinimai, rodomi filmai, video juostos, astronautų apranga, instrumentai. Net ir dvi gyvos beždžionaitės, erdviame po stiklu gaubte, naudotos erdvių kelionėms, dar prieš astronautų siuntimą aukštyn. Apolo projektų ir Mercury kapsulės. Prototipai mėnulyje naudotų skraidymo aparatų, mėnulio autovežimio kopija ir t.t. Išorėje - didžiulis parkas, pilnas visų rūšių raketų. Yra ir vokiškoji V-1, nuo pačių mažiausių iki Saturn V, užkėlusios žmogų ant mėnulio. Yra ir dirbtinai padaryta iki smulkmenų mėnulio paviršiaus imitacija, su nusileidusia ir žmogų atnešusia aparatūra. Atsistojęs į eilę, pagaliau pateksi į tokį lyg teatrą, patalpą, kurioje, diržais prisirišęs, įvairių efektų, garso ir ekrano pagalba būsi nugabentas į mėnulį (iškaba nepatartu pasinaudoti asmenimis, turintiems augstą kraujo spaudimą, nešiojoms moterims ir individams su jautriais skilvio virškinimu). Atskiras paviljonas - tai kabinos kopija dabartinio erdvėlaivio, kuris pats sugrįžta žemės paviršium. Čia, beveik pilioto kėdėje sėdėdamas, taipgi gali pajusti erdvių kelionės pulsą, iškilimą ir nusileidimą...

Prieky laukia autobusai 17 mylių turistiniam maršrutui po Redstone karinį arsenalą ir G. C. Marshall vardo erdvių tyrinėjimų ir pratybų centrą. Čia apmokomi visi astronautai, čia sprendžiamos įvairios problemos erdvių kelionėse, aparatūros gedimai. Turimi veikiančieji erdvėlaiviai, su visais kompiuteriais ir kita reikiama technologija, čia pat reikalui esant, galima išspręsti, galimus nesklaidumus ir atsakymų laukiantiems, erdvės skrajojantiems astronautams. Rodomas "didžiausias pasauly" plaukiojimo baseinas, taipinas pasantro milijono galionų vandens. Jame palaikoma 85 laipsnių temperatūra, maždaug 4 augstų namo gylumo, per stiklinius langus matai, kas jame vyksta. Šiuo metu jame nuskandintas erdvių laboratorijos modelis, kuriame dirba, praktikuojasi būsimi astronautai. Mat, dirbant po vandeniu, sudaromos panašios sąlygos (be žemės traukimo) į erdvių pasiausvyrą, kurioje astronautai lyg plaukioja beorėje erdvėje. Šiuo metu ruošinama tam žygiui 7 asmenų įgula (be amerikiečių, bus dar vienas vokiečių ir olandas mokslininkas), taip pat ir pirmosios moteris astronautės. Kituose angaruose vėl įvairios laboratorijos dalys, pilno didumo modeliai, prototipai. Laukuose sustojama ir prie Redstone raketų iššovimo aikštelių, bunkerų.

Koks tai milžiniškas skirtumas tarp tos nesenos praeities ir šios dienos. Saturn V raketų. Visas tas rajonas - karinė zona, nuolat patruliuojamas MP - karinės policijos sargybinių. Visa eilė instaliacijų, didžiųjų pastatų, kur neleidžiama sustoti ir daug ką skubiai gali matyti tik pro judančio autobuso langą. Šiaip, tėra tik trys sustojimai, kurių aplinkoje įleidžia turistus pasidairyti. Čia pat - kariniams lėktuvams pakilimo - nusileidimo takai.

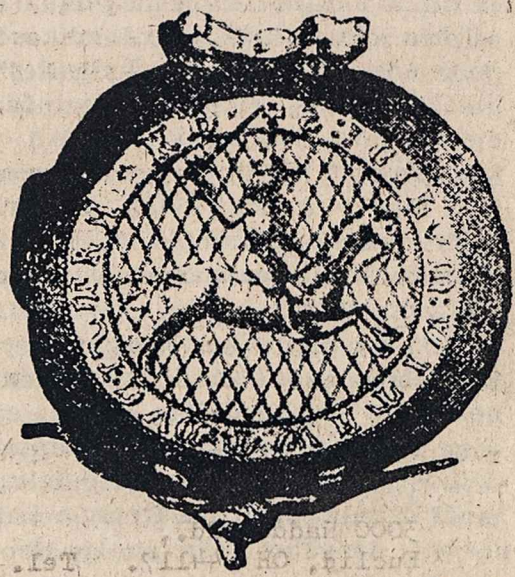
Kanados lietuviškos spaudos kredencialai čia pilnai pripažįstami, gaunu nemokamus bilietus sau (ir antrajai pusei), glėbį literatūros, paima adresus ir žada paštą atsiųsti dar naujos informacijos, naujų "pressrelease". Žadėjome ten praleisti tik porą valandų, užtrukome nuo 9 val. ryto iki 3 val. po piet, ir tai tęsėjome - tik pasiskubomis susipažinti su tikrai neeiline ir įdomia vieta.

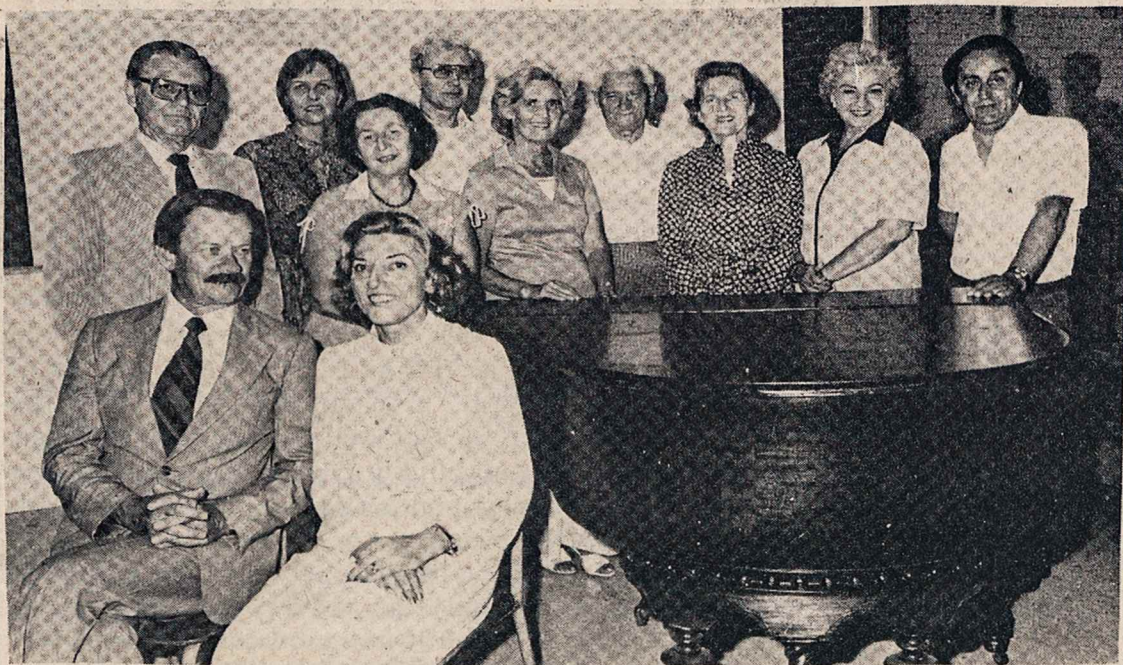

KAIRĖJE: Recesvinthus from the Vizigothic treasure of Musée de Cluny, Paris. - RIKIO ŠVENTO KARŪNA / 649 - 672 m./

APAČIČJE:

Vienas Vytauto Didžiojo antspaudų 1385 m.

KOMITETAS sol. GINGIS ČAPKAUSKIENĖS PLOKŠTELEI LEISTI CHICAGOJE. Iš Kairės: - pirmininkas J. Talandis ir sol. Gina Čapkauskienė, stovi - J. Šulaitis, D. Korzonienė, B. Kožickienė, R. Dirvonis, A. Lipskienė, K. Padehinskas, C. Abromaitienė, M. Marcinkienė ir A. Šlutas.

Į Komitetą įeina ir muz. A. Vasaitis, S. Semėnienė, V. Stropus, M. Remienė ir A. Šulaitienė. Nuotr.: V. Jasinevičiaus

Solistė G. Čapkauskienė sausio 24 d., sekmadienį, Jaunimo Centre Chicagoje, duoda Dainų ir Arijų koncertą plokštelės išleidimo lėšoms sukelti. Akomponuos muz. Alvydas Vasaitis. Ta proga ji posėdžiaus ir su Plokštelės Leidimo Komisija, aptars tolimesnius planus.

GRAŽI "VAIVORYKSTĖS" PARODA

1981 m. artėjant į pabaigą, gruodžio 11-13 d. įvyko VAIVORYKSTĖS paroda, gražiai sutvarkytoje tam tikslui AV Parapijos salėje. Dalyvavo su savo darbais - kilimais/ gobelenais, rištiniais austiniais/ juostomis, lėlėmis, verbomis 15 moterų. Ta proga visuomenė pamatė ir naują, didelį "Vaivos juosta" pavadinimą, grupiniai išaušta, jaunos vaivorykstininkės, dail. Kristinos Bendžiūtės, Makauskienės suprojektuota kilimų. Jį audė veteranė A. Kuncėvičienė ir naujokė E. Kerbelienė su talka.

Malonu, kad Vaivorykstės veteranės patvariai laikosi. Kai kurios tikrai rodė ne mažą pažangą tiek kilimų projektavime, tiek jų atlikime, o naujokė E. Kerbelienė jau nebeatrodė savo darbais kaip pradedančioji. Bendras išpūdis - nemaža talento ir darbštumo. Malonu vėl iš naujo pamatyti stipriai tradiciniai stovint su tautinėmis lėlėmis ir juostomis Danutės Staškevičienės darbus, G. Montvilionės puošnias juostas ir kilimus. Ir, Lukoševičienės naujus užmojus spalvinguose gob-

lenuose, Aldonos Čičinskienės ir kitus dirbus.

Buvo gražių A. Jaugelienės ir B. Nagienės verbių, o jaunosios Ina ir Rasa Lukoševičiūtės išmargino kraštų skrynių.

Parodai iškilmingumo pridavė ne tik gausūs svečiai, bet ir dail. Anastazija Tamošaitienė, pirmoji ir vienišė VAIVORYKSTĖS mokytoja bei inž. V. J. Danys iš Ottawos, KI. Bendruomenės vice-pirmininkas. Jiš en - tuzastingai palaikė VAIVORYKSTĖS mintį nuo pat jos įsteigimo prieš 7 metus. Jai nuo pat pradžių vadovauja, nuolat rūpinasi Irena Luko-

ševičienė, o žinių pagrindą maloniai teikė dailininkai tautosakininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai.

Parodą trumpu žodžiu atidarė Irena Lukoševičienė, pasidžiugdama svečiais ir toliau kalbėjo V. J. Danys. Jis pabrėžė, kad lietuvių tautodailė gėrisi ne tik savi, bet ir kitataučiai. Pabrėžė reikšmę tautos kultūrai per tautodailę. Perdavė asmeniškus ir oficialiai KI B V - bos linkėjimus Vaivorykštei.

Jis pats savo iniciatyva padėjo suorganizuoti parodas Ottawoje, kurias turėjo progos aplankyti didelis skaičius parlamentarų ir kitų ottawiškių.

Dail. Anastazija Tamošaitienė savo žodyje prisiminė tautodailės pradžią Montre - alio mieste, kai vos atvykus į šį kraštą, susibūrė merginos ir moterys prie staklių, prie akordeono, tautinių šokių šokti... Prisiminė ji ir p. Taylor, YMCA direktorių, kuris nuširdžiai rėmė ir padėjo, kiek galėdamas, kad lietuviai turėtų sąlygas pailsėti savo meną ir pabend- rauti.

Vyko ir loterija, kas norėjo, galėjo įsigyti ir kai kurių darbų, kas ir buvo padaryta.

Ši paroda buvo gausi eksponatais. Yra daug vilčių, kad jų vis daugės. Yra vilčių, kad ir toliau bus ieškoma pažangos, originalumo ir autentiškumo.

Ta proga tenka nustepti, kad vyriškoji giminė, be tikrai vertingos techninės tal- kos, į mūsų liaudies meno puoselėjimą - neišjungia...

b. n.

Vaiva, Straublys ir Perkūnas pagal K. Mačauskienės projektą išaudė dvi pagrindines audėjos: A. Kuncėvičienė ir E. Kerbelienė.

Verbos, lėlės, juostos... /iš VAIVORYKSTĖS parodos/

VEIDU Į ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II - jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

SENOJOJE PRŪSŲ ŽEMĖJE

/ tęsinys /

23

Visi anykštėnai vėl susirenkam į girę, norime laikyti karą. Mūsų aplinkoje vokiečių Raudonojo Kryžiaus pareigūnai atveža pusryčius, kiekvienas gautame po dvi nedidelias baltas ir du virtus kiaušinius, skanias, pieną patalintas kavos.

Graži šilta rytošio saulutė maloniai kaitina. Pievoj, už geležinkelio piliakalio ramiai užsėdėję, laukiame žandikaulio. Nemigo vakis merdė visoms akis. Išsuka antakius ir užmegia. Tą patį padarau ir aš, paprašydamas, kad reikale pakeltų.

Sapnuoju savo namus - motiną, seseris ir brolių Joną. Rodos jie braido po rugių lauką ir ieško manęs, norėdami perspėti, kad komunistų milicininkai manęs ieško. Virš galvos skraido juodų varnų pulkas ir sekia mane, laikinai krankdami. Aš bijau, kad jie neišduotų mano pasislėpimo vietos. Vytautas pakelia šautuvą ir vienu šūviu juos visus nušauna. Jie krenta ant mano pečių ir sunkiai slepia mane prie žemės. Iš rugių lauko pasidaro didelis tankus miškas, kuriame mes bandome pasislėpti nuo persekiojančių milicininkų. Prieš mus iššoka didelis juodas suo ir užpuola mane. Aš jį nutveriu už nasrų ir su stebėtinai stipria jėga perplėšiu jo žandikaulius. Jis cypia, raitosi po mano kojomis, lyg pasigailėjimo prašydamas ir nugaišta. Prieš akis upė. Mes užšokame ant plaukiančių sielių ir nuplaukiame pasroviui į žalias gražias lankas, kuriose žydi nuostabiai gražios baltos ramunės ir kitos kioskios man nematytos gėlės. Taip ramu ir gera...

Trumpas pajudėjimas išbudino mane. Turime skubėti susikraustyti į paduotą traukinį, kuris tuojau pat pajuda Karaliaučiaus link.

Ši kartą važiuojame dengtuose prekinuose vagonuose, jaučiamės daug geriau, nebetrūksta vėjas ir į akis nebeneša garvežio smūžių. Graži, saulėtą dieną, pro akis bėga puikios senosios Prūsų žemės vaizdai. Puošnūs medžiuose paskendę dvarai ir didelių ūkių sodybos, dideli ir maži kaimai, malonūs lietuvių širdžiai kai jie labai panašūs į esančius anojų pusėje Nemuno. Mirga įvairiais

4 psl.

lopais laukai, kruopščiai įdirbtą žemę. Žemė - nuberta gintarais ir mūsų prosenelių kaulais. Žemė - išdabinta lietuviškais vardais, kurių niekas neišstengė ištrinti ir neištrins.

Šalia geležinkelio linijos bėga neplatus, kaštanais apšodintas kelias. Juo palengva, neskubėdami rieda dideli dvikinkiai, nuplautų rugių vežimai. Ant jų sėdi vyresnio amžiaus vyrai ir merginos. Jos mojuoja rankomis mums ir kažką šaukia. Jų žodžius pagauna ir nusineša lekiančio traukinio dundsys.

Dešinėje - plati žemuma. Jos viduriu vingiuoja neplati upelė, jos vandenį, didžiulius juodų dumų kamuolius versdamas, skrodžia nedidelis, aprūkęs garlaiviukas. Pievose ganosi gražių juodmargių būriai. Lyg tai traukinį norėdamos pralenkti, šuoliuoja pabaidytos stirnos. Kairėje žaliuoja senais ažuolais ir lieknomis pušaitėmis apaugusi, neaukštų kalvų viršūnė.

Visur atrodo taip ramu ir gražu, lyg tai būtų ramiausias taikos metas. Bet - kaip ilgai, gal ryt ar poryt atleks mirtį nešantieji lėktuvai, numes žemę ardančias bombas, ir iš gražių, per šimtmečius statytų sodybų tiks tik rūkstančių griuvėsių krūvos. Vaitosi tada mano protėvių garbinga Prūsų žemė, vaitosi ir blaškysies naujų skerdynių agonijoje ir joje lauks pažadėtų laisvės dienų.

Išibėgėjęs traukinys niekur nestodamas lyg paukštis skrieja tolyn ir tolyn. Vakarp sustojame netoli prie Karaliaučiaus esančio Neuhauseno aredromo. Išsikraustom iš vagonų. Mus laikinai apgyvendina didelėse kareivinėse. Iš 252 kartų atvykusių vyrų, sudaromos penkios darbo komandos. Mūsų komanda susideda iš 60 vyrų, iš jų 40 anykštėnai, iš buvusios Anykščių Partizanų Rinktinės, kiti 20 - panevėžiškiai.

Vakarienei gauname kavos, kurios turime eiti atsinešti iš antrojo pusės aerodromo esančios virtuvės, už kilometrą. Kareivinių kantineje dar visai laisvai galima gauti neblogo alaus. Užeiname paragauti. Mūsų vyrai atrodo pinigingi. Vokiečiai stebisi, kaip "auslenderiai" lengvai maino popierines markes į putojančio alaus stiklus. Padavėjai - senesnio amžiaus Luftwafės uniformose, vikriai sukasi tarp mūsų. Nors su jais daugelis vokiškai nesusikalba, bet, išpaudus porą markių į padavėjo saują, reikaliai tvarkosi savaime kuopukiausiai ir, mes esame aptarnaujami pirmoje eilėje.

Alutis nuplauna dulkes ir nuovargi, kambariuose pasigirsta skardesni balsai. Iki šiol prislopintas juokas sukskamba viena kita gimtosios žemės daina. Gal pirmą kartą klausosi tos storos, mums svetimos, kareivinių sienos.

Naktį, vos spėjus sugulti, sukaikia oro pavojaus sirenos. Liepia visiems skubiai eiti į slėptuves, kurios yra

po kareivinėmis. Lendame į gilius požemius, kurie išsišakoję įvairiomis kryptimis. Sudreba žemė, sproginų dūžiai šiurpulingai skamba vingiuotais urvais.

Girdėti daugelio lėktuvų ūžesys. Kieno jie - rusų ar amerikonių - mes dar neatskiriame. Vokiečiai sako, kad tai amerikonių, jie juos atskiria iš motorų ūžesio ir bombų, esą daug stipresnės kaip rusų.

Siaubingai aidai bombų dūžiai, virpa požemių sienos, visų nuotaika prislėgta. Sėdime ir laukiame, kada nustos, slėgiantis jausmas atsispindi visų veiduose, nesame prarę esamo pavojaus nematyti. Abejojame, ar išliktumėm jei nors viena bomba pataikytų tiesiai ant kareivinių. Greičiausiai užverstų visus mūro griuvėsiais.

Bombardavimas tęsiasi virš porą valandų, kartu su bombų drebėnčiais dūžiais, girdisi ir priešlėktuvinių pabūklų trenksmas. Galop apyla. Apie pirmą valandą vidurnaktį, sirenomis atšaukiamas oro pavojus ir mums leidžiama sugrįžti į kambarius. Tai jau antrasis oro pavojus, atvykus į šią žemę.

Rugpjūčio šeštoji diena. Sekmadienis. Manome gerai pailsėti, bet kur tau! Išgėna visus ant kareivinių kiemo ir pradeda mokyti rikiuotės. Ji, mūsų manymu, yra visai nereikalinga, juk kustuvis nešioti mokame ir taip.

Prie mūsų priskirti vokiečių kareiviai duoda komandas. Daugumas mūsų nesupranta vokiškai ir iš komandų nieko neišgėna. Vokiečiai pyksta ir keikiasi, pyksta ir mūsų - kiai: nespėjome koją įkelti, jau ir komandos.

Atvyksta keli vokiečių karininkai. Tarp jų - du lietuviai, kurie verčia vokiečių ir lietuvių kalbą, bet irgi nieko neišgėna, nes ne visi yra buvę kariai. Be to, aiškiai matomas vyrų užsispyrimas, - nenoras klausyti. Kiek pavakė ir matydami, kad bent šį kariaus nieko neišpės - liepa išsiskirstyti.

Prie manęs prisistato vienas vokiečių viršila ir pradeda kamantinėti, kas aš per vienas esu. Ar ne žydas? Atsakiau, kad ne! Pašaukia vertėją ir įsako man, kad aš tuojau nusiskusčiau barzdą. Bandau aiškintis, kad ji man patinka ir norėčiau ją turėti. Gavęs pakartotinai griežtą perspėjimą, prižaduo nusiskusti. Gaila atsakyti gražiai sužėlusios barzdos ir prigijusio man Barzdos vardo. Esu vieništelis iš visų lietuvių su barzda ir tuo truputiuką lyg ir džiaugiuos prieš kitus.

Pietų ir vakarienių turime eiti į tą pačią už kilometrą virtuvę. Ilgoj eilėj gerokai palaukėme kol priartėjo prie langelio. Vokiečiai eina be eilės, o mes turime būti kantrūs. Atėję vėliau - nebegauna nieko.

Plačiam virtuvės rajone, senose kareivinėse ir mediniuose barakuose, apgyvendinta daugybė kitataučių darbininkų - moterų, vyrų, matyti net ir vaikų. Daugumas jų atrodo slaviai.

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

ROMANTĖSKAS KAMPILIS DRUSKININKUOSE -
LIEPTAS PER RATNYČIOS UPELĮ

NA JĄ FIZICITERAPINĖ GYDYKLA

Druskininkuose pagal architektūrai Aušros ir Romo Šilinskių projektą pastatyta 200 vietų moderniška fizioterapinė gydykla. Vieną metus jos patarnavimais gali pasinaudoti 450 žmonių. Didžiausią patarnavimą atlieka gydymosi vonios.

Kurortinio gydymo laboratorijose tyrinėjama mineralinių vonių įtaka širdies ir kraujagyslių sistemai, virškinimo ir sąnarių ligų gydymas kurortiniu metodu.

LIAUDIES DAINŲ IR CHORŲ ŠVENTĖ PANEVĖŽYJE

20 chorų atvyko iš įvairių Lietuvos vietų Chorų Konkursui Panevėžyje. Geriausiai pasirodė Vilniaus Vyrų Choras "Sigma", Moterų "Eglės" ir Kultūros Mokyklos chorai, Panevėžio J. Švedo Pedagoginės Mokyklos. Originalumu ypatingai išsiskyrė Kauno mišrus choras "Leliumai".

Tie žymiausi chorai koncertavo miesto įmonėse ir mokyklose.

Dėmesys kultūrinei veiklai, kuri visiems prieinama ir žmonių jai traukimas, tikrai pavydėtinas, nors, be abejo, teko repertuare, be lietuvių liaudies dainų ir klasikų kūrinių, atiduoti duoklę "tarybiniais kūriniams", nes mat, muzika irgi stengiamasi supolitinti...

Puiku turėti moderniškus teatro rūmus, dar puikiau ir kultūringiau, jeigu į juos nekištų pirštų "teatralai" politrukai, arba uzurpatoriai, kurie į lietuvių teatrus vis labiau bruka rusų kalbą/prišidengiant, kad pav. operos turi būti dainuojamos originalo kalba ir išimant iš repertuaro tą pačią operą lietuviškai... Originalioji opera parašyta rusiškai/.

MYKOLAS SLUCKIS VEIKALAI VOKIŠKAI

R. Berlyno leidykla Aufbau Verlag išleido nemažą kiekį

Mykolo Sluckio veikalų, išleistų į vokiečių kalbą: apsakymų rinkinį "Kaip sudužo saulė", romanus "Laiptai dangų", "Adomo obuolys" ir kt. Dabar rengiamasi išleisti romaną "Kelionė į kalnus ir atgal". Ta proga autorius buvo nuvykęs į R. Berlyną.

NAUJI AKADEMINIO DRAMOS TEATRO RŪMAI

Vilniuje, gera akustinė salė, modernūs įrengimai, elektroninė šviesos aparatūra 650 vietų naujame Akademinio Dramos Teatro pastate prisidėjo prie jo atidarymo iškilmingumo. Buvo pastatyta ta proga Justino Marcinkevičiaus "Prometejas" ir "Ikaras" premjeros.

Režisavo vyr. rež. H. Venckevičius; dailininkė - V. Idzelytė. Muziką sukūrė kompoz. A. Martinaitis.

Išpūdingą šio teatro rūmų projektą sukūrė broliai A. ir V. Nasvyčiai, išorės ir vidaus dekoratyvinės skulptūros - S. Kuzma, Statybos darbus atliko "Vilniaus Statybos" trestas. Moderniosios įrengimo technikos žiniomis pasidalino specialistai "kitų tarybinių respublikų ir socialistinių šalių", kaip rašoma. Ypač tos, Maskvos taip kietai kritikuojamos ir socialistinės šalys, suteikia daug modernių technikos žinių ir net įrankių. Gaila, kad Maskva nenori matyti, kad tikrai socialistinėse šalyse gali žmonės būti ir demokratiškesni, pažangesni ir žmoniškesni, nekenkiami nei savo valstybei, nei kitiems...

PABALTIJO PLAKATŲ PARODA VII NIUJE

Šioje parodoje dalyvavo daugiau kaip 100 lietuvių, latvių ir estų dailininkų su 350 darbų. Plakatai buvo skirti visuo meninėms politinėms temoms.

Plakatuose atkreipiamas dėmesys ir į meilę gamtai, knygai, menui. Bet nėra už pagrobųjų valstybių ir tautų laisvę...

KAIP RUSAI NORĖJO PRISAIKDINTI LIETUVOS KAREIVIUS

1940 m. Kremliaus būdai, okupavę Lietuvą, viską pradėjo griauti iš pagrindų. Pirmoje eilėje sukūrė NKVD metodu paremtą saugumą - miliciją, likvidavo Šaulių Sąjungą, įvairias tautines organizacijas bei draugijas, bet Lietuvos kariuomenės nepaleido.

Jie galvojo, kad jiems pasisėks iš karto tokią masę žmonių atatinkamai indoktrinuoti ir sau laimėti daug palankių žmonių. Bet mums negirdėtas terorizmas, persekiojimas, nekaltų žmonių areštai ir slaptos žudynės davė visai priešingus rezultatus. Gi okupacijos pradžioje, infiltruoti į Lietuvos kariuomenę komunistų agentai skelbė kareiviams įvairias laisves, ilgą atostogą, o svarbiausia tai, kad nereikės sakyti "Tamsta, kapitone", "Tamsta, leitenante" ir pan., bet "draugas kapitone", "draugas leitenante" ir pan. Pradžioje, naivesni kareiviai ir patikėjo toms pasakaloms, bet labai greitai gavo patirtį ant savo kailio, kad viskas vyksta visai priešingai ir tai buvo tik akių mulinimas.

Tuoju buvo nutrauktas organizuotas bažnyčios lankymas, labai suvaržytos atostogos, panaikintas savaitgaliais išėjimas miestai, labai suprastėjo maisto davimas, o komunistai - politvadovai tik gaudė kiekvieną lietuvių kareivių neatsargų žodį ir pranešimą, kur jiems buvo nurodyta.

Tų pat metų spalio mėn. pradžioje į lietuviškus dalinius, pradedant kuopą, ar tai baterija, artilerijos prisis, tatė jau ruseliai politrukai ir pradėjo iš pėties skiepyti savo tą raudonąjį socializmą. Čia tenka pastebėti, kad tie politrukai, bent daugumoje, buvo žemo išsilavinimo, silpnos orientacijos, bet akli komunistinės propagandos skelbėjai ir jų galia buvo virš karininkų.

Pradžioje lietuviai kariai tik juokėsi, klausydami tų rusų politrukų pasakojimų apie tą jų utopinį rojų, bet kuo toliau, tuo smarkiau politrukai ėmė darbuotis. Be įprastų rikiuotės ir lauko pratimų, jie įvedė taip vadinamą "politpagatovką", kitaip pasakius, politinės indokrinacijos pamokas, po vieną valandą rytais ir vakarais, t. y. prieš gulsiant.

Jie taip pat stengėsi kareivius užimti ir nuolat laikyti savo bei patikėtinių šnipelių aktyvaizdoje, kad pastarieji neturėtų laiko nė pagalvoti apie ką kitą, išskyrus jų beperstojo persamą raudonąjį rojų. Bet kasdieninė realybė rodė visai ką kitą ir lietuviai kariai tais jų plepalais jau visai netikėjo. Žodžių ir įvairių veiksmų neužteko ir prireikė naujų priemonių, kad lietuviai kariai būtų dvasiniai palaužti ir patikėti tam, kas jiems per dienas ir naktis buvo kalama į galvą.

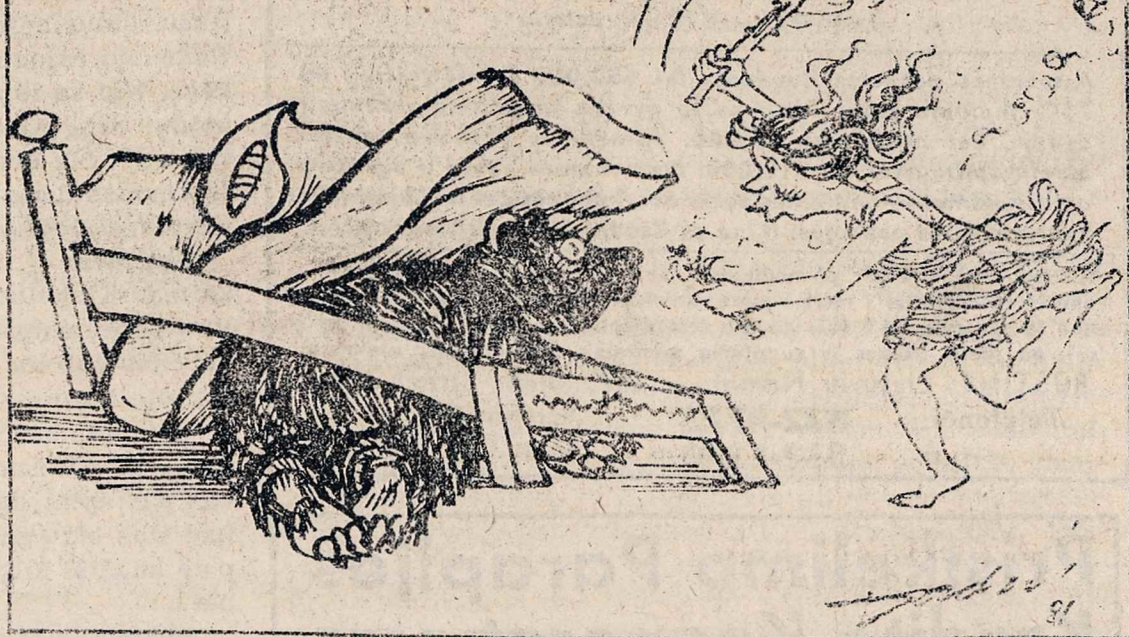
Toji nauja priemonė ir buvo sugalvota priešais, kitaip pasakius, moralinis išpareigojimas paklusti teroristų užgaidoms. Štai ir tos priešais tekstas: "Ja, graždanin sovietkavo sojuza, prini maju prisiagu i kle nus barodsa za rodinu bez prosčiady..." Lietuviškai būtų: "Aš, pilietis sovietų

grazdanin sovietkavo sojuza, prini maju prisiagu i kle nus barodsa za rodinu bez prosčiady..." Lietuviškai būtų: "Aš, pilietis sovietų

KREIVI VEIDRODŽIAI

Plak ugnelę, pusk ugnelę,
nebe gera kambary.
Juoda meška atsigulus
mergužėlės guolyje /Iatvių liaudies daina/
(T.DZ.)

sąjungos, priimu priešais ir pasižadų kovoti už ją be pasigailėjimo" ir t.t.

Lietuviai kariai, vos išgirdę tos priešais tekstą, pradėjo šaukti, kad jie yra Lietuvos piliečiai, o ne koks tai sov. sąjungos ir kad jie jau yra davę Lietuvos valdžiai priešais ir jiems nėra reikalo daugiau prisiekti. Aišku savaime, kad politrukai negalėjo nusileisti, nes toks buvo komunistų partijos vadovybės įsakymas. Bet, kai jie išitinko, kad nepajėgs lietuvių karių palenkti, tuomet atėjo įsakymas, kad lietuviai kariniai - kai bus atsakingi už karių paruošimą tai priešais.

Tokiu būdu karininkai atsidūrė tarp kuko ir priekalo, nės itaigoti kareivius, kad priimtų tokią priešais buvo neįmanoma, o pažiūrėti į tą reikalą pro pirštus, buvo labai neatsargu, nes politrukai per savo šnipelius sekė kiekvieną žodį ir atatinkamai vertindavo.

Prišaisikos data buvo skirta vasario 13 d., 1941 m. Nors visą laiką buvo manyta, kad tai priešais bus skirta Vasario 16-toji d., bet gal buvo pagulvota apie kokį masinį pasipriešinimą.

Vasario 13 d. ryte, lietuvių kariuomenės daliniai buvo išrikiuoti savo igulose, pradžioje dar turėjo išklausti propagandinių tauškalų, priešaisikos tekstą, o grįžus į kareivines, kiekvienas individualiai turėjo pasirašyti po priešaisikos tekstą. Gi už 3-ju dienų, t. y., vasario 16 d., kai laisvoje Lietuvoje toji diena buvo labai iškilmingai švenčiama ir parodojama, tai po niekšingos priešaisikos išprievartaujai Lietuvos kariuomenei buvo paprasta užsiėmimų diena...

Vasario 16-tos naktį Lietuvos kariuomenės igulose, prie karinių sandėlių, pastatų bei tiltų buvo sustiprintos sargybos, bet nežiūrint to budrumo, daug kur, o ypač prie įvairių kareivinių buvo iškeltos tautinės vėliavos. Atėjus tam tikram laikui, lietuviai kariai nusispjovė į tą rusų primestą priešaisiką ir besitraukiančius raudonuosius teroristus palėdėjo kulipkomis.

Senas Kareivis

VIENAS KITĄ SUPRATC...

Britų atsargos karių klubo valdyba svarstė ką patiekti metinių pietų proga valgyti. P. C. Kelly žvilgtelėjo į A. Goldbergą ir tarė:

- Pone pirmininke, aš siūlau duoti kiaulienos kepsnį ir kumpio su kiaušiniais.

Goldberg'as žvilgtelėjo į C. Kelly ir atsakė:

- Pone vicep-ke, jei tą pasiūlymą kas nors parems, tai iš savo pasės aš siūlau, kad pietus mes ruošume penktadienį.

LIETUVŲ PATARIĖS IR PRIEŽODŽIAI

- Darbas meistrai giria.
- Akys baisininkės, rankos darbininkės.
- Atradęs siūlą, rasi ir kamuolį.
- Kas kam rūpi - a t liežuvio tūpi.

AI UTIS, MIDUTIS...

Lietuvių protėviai alų, midų mielai gėrė/garsusis Kauno pamėnėje liepų midus, lipčius arba liepimis/, - toks beigi Vytautas pasireiškė dideliu blaivumu, - tik neprilygdavo jie garsiams iš senų senovės girtuokliams skvams - lenkams arba rusams. Susidėję su Ienkija, Lietuvos ponai lenkų bajorų pavyzdžiu traukė iš Vengrijos, pasikliau iš Prancūzijos ir kitur vyno bačkas, bet šis gėralas liko sodžiai svetimas, per daug prabangus, dainose kai kada paminiamas, o šiaip 19-20 a. gydytojo teuzrašomas ligosiu sustiprinti. Bažnytinis vynas neišeidavo už klebonijos sienų. Ulgainiui iš kelių paltinių atsirado Lietuvoje degtinė.

M. Biržiška, iš "Lietuvių tautos kelias"/

JEI ŠUNYS VALGO ZOLĘ...

1700 m. Britanijos Bankas sustabdydavo knygvedžių darbus, jeigu barometras rodydavo, kad atmosferinis spaudimas krenta, nes pastebėjo, kad sąskaitiniškai padarydavo daugiau klaidų staiga nukritus spaudimui.

Romėnų senatoriai atidėdavo nutarimus, jeigu matydavo žaibuojant Vakaruose, bet nekrepdavo dėmesio, jei žaibuodavo Rytuose.

Ukininkai ruošdavosi blogam orui, jeigu jų šunys valgydavo žolę arba gaidžiai pradėdavo giedoti vakare.

Visa tai skamba, kaip prietaringos nesąmonės, bet Minnesotos Universiteto fizikos profesorius George Freier, pralaidęs vaikystę Wisconsin, ukyje, prisiklausė tų folklorinių posakių apie orą. Dabar jis tvirtina, kad pasta ba apie šunis, valgančius žolę turi savyje tiesos ir ūkininkai buvo teisūs, pastebėję ryšį tarp šunų elgesio ir oro pasikeitimo. Žymus atmosferos spaudimo kritimas reiškia artėjantį blogą orą. Jis gali sukelti gyvuliuose nemaloną saviąjautą, nes kūno skysčiuose atsiranda gazo burbulai. Todėl ir gaidžiai pradeda giedoti vakare, nes negerai jaučiasi, ir šunys ėda žolę, kad galėtų išvėmti, nes jaučia blogumą skilvyje.

Žmonės taip pat gali blogai pasijusti dėl staigaus atmosferinio spaudimo pasikeitimo. Negaluojančiai dėl reumatizmo, jaučiasi blogiau; sustiprėja dantų skausmai, kaista nosspaudos ir t.t. Taigi, Britanijos bankininkai, paleisdami dienai sąskaitininkus, žinojo, ką daro, jeigu staiga nukrisdavo atmosferos spaudimas.

Romėnų senatoriai, sako profesorius, igi neklydo, nes iš Vakarų pusės žaibai nurodo, jog artėja audra ir at atmosferinis spaudimas nukris. Taip pat tiesa, kad žiogai pasidaro aktyvesni, kylant temperatūrai ir greičiau čirpia. Liaudyje sakoma, kad galima atspėti, kokia bus diena, suskaičiavus 14 sekundžių tarpe čirpimų skaičių ir pridėjus prie jų 41.

Bitės neskrenda tolyn nuo savo avilių, artėjant lietaus debesims, nes jos orientuojasi pagal šviesą ir skrisda - mos rinkti medų debesuotu metu, galėtų paklysti.

Žinomas žvejų posakis, kad žuvys geriausiai kimba po lietaus, turi irgi mokslinio pagrindo. Žemės atmosferinis spaudimas prieš pat lietu sukelia ežerų ar upių dugne pūvančiose medžiagose didesnes oro pūslės ir pakelia jas arčiau prie vandens paviršiaus. Žuvis gi seka maistą, taigi plaukia arčiau paviršiaus. Tad - kai kurie "prietarai" pasitvirtina, kaip tiesa. /Vertė B.N. /

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A. A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

C F M B

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Albanet Cr. Duvernay, P. Q. Tel. 669 8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14 % už 90 dienu term. ind.
14 % už 6 mėn. term. ind.
14½ % už 1 metų term. ind.
13 % už 3 metų term. ind.
15 % už pensijų planą
14 % už namų planą
14 % už specialias taup. sask.
11 % už taupymo sask.
6 % už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 18½ %
už mortgicijus nuo 17½ %

AKTYVAI virš 28 mil. dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir ontrių mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3	MOKA UŽ:	90 dienų termin. indėlius 14½ %
Antradieniais	10-3	180-185 d. term. ind.	14 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	14 %
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	13 %
Penktadieniais	10-8	pensijų s-tą	15 %
Šeštadieniais	9-1	spec. taup. s-tą	14½ %
Sekundadieniais	9.30-1	taupomąją s-tą	11 %
		depozitų-čekių s-tą	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	19 %
		mortgicijus nuo	17½ %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

• Muz. GOVĖDAS Jonas, dalyvavęs dūkų dainai su-kurti konkurse, laimėjo 3 -ią vietą ir \$ 200.

BENDROS KŪČIOS

Lietuvių Namai surengė savo tradicines Bendras Kū-čias, talkininkaujant LN Mo-

terų Būreliai. Dalyvavo apie 400 žmonių.

Pirmą kartą Bendras Kū-čias surengė Anapilio Mote-rų Būrelis ir KLIK Moterų D-jos Lietuvos Kankinių pa-rapijos skyrius. Dalyvavo apie 300 žmonių.

edmonton

JAUNIMO STOVYKLA

KANADOS VAKARUOSE

Besibaigiant 1981 vasarai, rugpjūčio mėn. 16-23 dienomis buvo surengta lietuvių Jaunimo Stovykla Vakarų Kanadoje, netoli Edmontono, prie gražaus Pigeon ežero, Camp Bar-V. Nok vietovėje.

Vieta — nepaprastai graži. Pastatė įrengta didelė salė, virtuvė. Iš vienos pastato pusės didelė aikštė, apsupta medžiais, antroje pastato pu-sėje plati ežero pakrantė.

Stovyklautojai gyveno nameliuose, kuriuos supo me-džiai.

Stovyklautojai buvo pradė-ję rinktis jau dieną prieš. Iš toliau atvykstantieji, skrido į Calgary arba į Edmontoną.

A. Augytės rūpesčiu buvo padarytos didelės, plačia-brylės skrybėlės stovyklos vadovams ir svečiams.

Šeštadienio vakarą, rug-piūčio 15 d., mergaitės, pa-sipuošusios tomis skrybėlė-mis, važiavo į aerodromą pasitikti savo vadovų-Ses-lės Ignės iš Toronto ir Arū-no Ciberkio iš New Yorko.

Ses. Ignei ir Arūnui jau atskridus, aerodrome pir-miausia jiems krito į akis tos skrybėlės. Svečiai pa-galvojo: "Kas ten per žmonės su tomis skrybėlėmis?" To-kios pat skrybėlės tuojau pat atsidūrė ir ant jų galvų. Buvo juoko.

6 psl.

toronto

A. LUKOŠIUS

STUDENTO PRAKTIKA ŠIAURĖS LIETUVOJE

Visi mūsiškiai sveiki ir gyvi. Jauni visur leidžia, suka-si kaip vėjas į ieško savo vie-tos. Tėvai dirba, plūša po senovei.

Aš praėjusių metų keturių mėnesių vasaros praktiką at-likau šiaurinėje Lietuvoje, Pakruojo rajone. Darbas se-kėsi. Kai ką išmokau, suži-nojau, daug pamaniau ir pa-tyriau. Šis kraštas, gamta ir žmonės daug kuo skiriasi nuo suvalkiečių.

Pakliuvau į tikrą aludarių kaimą. Kiekvienoje sodybo-jė į žemę subustos kartys, o apie jas žaliais šniūrais apsi-vynioję apyniai. Vos ne kiek-vienas kiemas turi savo alu-darių. Kiekvienas turi ir sa-vas paslaptis, ką ir kaip dėti, kad alus būtų gardesnis, kad puta aukštai kiltų, kad balta būtų.

Būdavo, eina pro sodybą, žiūrėk šeiminiukę plauria bač-kutes, akmenis kaitina su-plūkus, sušilus tik šokinėja po kiemą. Dabar kol dar šal-čiai neužėjo, visi skubė nu-sikinti sudžiovinti apynius, su-kišti į maišus, pakabinti kur tamsesnėje vietoje, kad ne-gautų saulės šviesos, kad ne-būtų jiems per šilta, kad vė-liu mačiau kvėpėti ir alus būtų gardesnis.

Visko prisizūrėjau, tai pa-sidariau veikti tikras alaus ži-novas ir mėgėjas. Man tenai laisvo laiko netrūko, ypač va-karais ir savaitgaliais.

Vietos labai miškingos. Že-mos, šlaitos, daug visokių gyvūnų, ypač šernų ir brie-džių. Vieną briedį netikėtai benogaudamas sutikau ir aš. Ivarė jis man baimės, o pats tikriausiai nė kiek neišsigan-do, tik žiūrėjo į mane, krau-pė ausimis ir šnypštė. Nusibodus žiūrėti, apsisuko ir nu-ėjo sau. Gražus žvėris, nėra ką ir besakyti.

Gražios ten pievos, miško tankmės, uogom vilioja kem-synai, raistynai. Tik gaila, grybų šimtmet mažai buvo. Kur tos vasaros, kai grybus galė-jai dalgti pjauti?

Vieną dieną, pats tō visai nesitikėdamas, miško gūdu-moje suradau lietuvių liau-dies rašytojos Petkevičaitės — Bitės gimtąją sodybą. Va-žiavau sunkvežimiu paprasčiausio miško medelio pama-žiau prilydintą rodyklę, kviečiančią sukti miško gilum-on. Pasukau. Vingiutas keliukas apgaubtas žaltu miš-ku, veda vis gilyn ir gilyn į mišką. Šiuo keliu negali va-žiuoti. Tiesiog širdis nelei-džia. Tik pėsčiomis, tik pa-lengva eidamas, gali pamaty-ti šio žaltio tunelio grožį. Kai prasiskyrus medžiams prie-kyje pamaniau raudoną plytų mūrą, pamaniau, kad gi aš visai nusiikintinai atradau šį nuostabią gamtos kampelį, ir pats sau padariau didelę staig-meną.

Kažkieno rūpestingos rai-zos nušienautas kiemas, su-tvarkytas senas lentinis kluc-nas, rūpestingai prižiūrimos gėlės, o ir pats didelis rū-mas dar tiesiog stulbinantį įspūdį.

Tyla, ramybė — tik miško lengvas ošimas, tik paukščių

Stovyklai buvo didelis lai-mėjimas turėti gerus, prity-rusius vadovus-Ses. Ignę, A-rūną Ciberkį, Paulių Kurą . kun. J. Bertašius, kuriuos sto-vyklautojai visus pamilo ir ilgai prisimins.

Saulutei slenkant vakarop,

lių šilubėjimas. Nuostabi gamta: aplink eglės, beržai, ažuolai, krūmai, krūmeliai — tikras rojaus kampelis.

Nežinia kas rašytoją trau-kė į čia: miškas, paukš-teras, ramybė? Gal tik šia ji rasdavo įkvėpimą? Viduje nuostabi mėnė, medinė vaik-lovelė kambario kerčėje ro-dos saikyte saikė, kad čia, Naurasiliuose, gyvena neei-liniai žmonės.

Buvau šioje sodyboje vasn-rą, kai skendo ji žalumoje, buvau ir rudenį, kai nuostabi miško takas degė visom rudenio spalvom. Štai kur grožis, štai kur įkvėpimas. Didį gamta, nuostabus nemir-tingas jos grožis.

Sugrįžus didmiescin, eida-mas gatve ir vėl susidū-riau su rašytoja, žveigiau į kulių akmeninį jos biustą. Prisiminiau Naurasilių puik-kią sodybą. Buvo gera minti-mis sugrįžti ir paklausti nuo-stabių rudenėjančių miško taku. Taku į praeitį, taku į ateitį, taku į tikrą stebū-k-lą.

Pakraujis, tai nedidelis miestukas, o ir jame randi kažką širdžiai artimo ir bran-gaus. Ne dideli mūrai, ne gražūs statiniai nustebino. Sujaudino paprastas kapo ak-muo. Iš paprastų lauko akme-nų sumūrytos tvoros, pačia-me bažnyčios šventoriaus pa-kraštįje pamaniau juodo at-kapio akmenyje iškalta pos-melį. Iš nuotraukos žveigė kiek paklumpęs akiniuotas vy-ras, smalsaus žingsnio vyras, dvasininko drabužiais.

Perskačiau A. A. Kanau-ninkas Mykolas Šliūžys — Da-gilėlis. 1874. IX-20-1950 VIII-8.

REQUIESCAT IN PACE

Čia gul dainininkas, kurs mums dainavo

Mylėjo tėvynę, vargšą brolių savo
Jis mus ramino, kol gyvas ik toliai
Dabar už jo vėlę, melskit.

Kas jis buvo šis Kanau-nikas? Liaudies dainius, poe-tas? Ar prisimena jį tie, kam skirtos tos eilės, ar liko tik šis kuklus antkapinis akmuo?

Kas prisimena, kas apda-nuos, kas aprašys visą jų tra-šą, kas sudės į knygas, ro-manus, jų gyvenimus? Gyve-nimus tų visų neeilinių žmo-nių. Jie dirbo tėvynei Lietu-vai. Kiekvienas po truputį lipdė tą dainuojančią, šokan-čią, dirbančią Lietuvą. Jie nuveikė į praeitį, lieka tik jų posmai, jų žodžiai, jų pra-mintose pėdos.

Ir paminklus ir akmenis įveiks lietūs ir vėjai. Jų žo-džio neteiks niekas, net lai-kiš. Tai kas gi kam lieka sko-lingas: Tėviškė — jiems ir mums už įkvėpimą, už gyve-nimą, ar mes — tėviškėi už jos grožį, už jos turtus, nuo-stabių kaimus, miestus ir miestelius, išsimėčiusius po visą Lietuvą.

Tebūna skola padalinta po lygiai. Mes puošiam žemę, ji puoš mus. Nors jau raudu, bet nuotaka puiki, prieky lau-čia šimtai darbų, laukia moks-lai, tik žiūrėk kad suspėtum su pašėlusiu gyvenimo tem-pu. O suspėti turi, nes atsi-likančių niekas nelaukia...

visi skubėjo vakarieniauti ir stebėjo, kaip saulutė skendo ežero platybėse. Turbūt ne vienas iš mūsų klaidžiojome Tėvynės ežerų ir upių pa-krantėmis, kuriuose skambė-davo jaunystės juokas ir dainos...

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercijai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI KARTU

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

Vilnius-Ryga gruodžio 21 — sausio 4

Grupę lydi savininkai

Sutvarkome išskvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje gimimus automobilius, televizijas,
šaldytuvus bei kitus pageidaujamus daiktus
Smulkiau tēraukitės Toronto skyriuje.

Toronto tel. (416)537-3060 arba 532-8772

MONTREAL tel. (514) 669-8834
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX 06-986766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

Vilnius-Ryga gruodžio 21 — sausio 4

Grupę lydi savininkai

Sutvarkome išskvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje gimimus automobilius, televizijas,
šaldytuvus bei kitus pageidaujamus daiktus
Smulkiau tēraukitės Toronto skyriuje.

Toronto tel. (416)537-3060 arba 532-8772

MONTREAL tel. (514) 669-8834
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX 06-986766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2

(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
Toronto, Ont. bet kur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 Tel.: 533-3531

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ!!!

Saulutei nusileidus, bu-gystė.

vo užkurtas paruoštas lau-žas. Liepsnojančioje jo švie-soje skambėjo daina po dai-nos, inscenizacijos, vaidini-mai.

Pagaliau, skirstėmės na-mo. Nors ir trumpam susi-tikęs jaunimas susidraugau-ja ir su ašaromis skirstosi, pasižadėdami palaikyti drau-

Sekmdienio popietėje daugelis grįžta į Edmontoną, kur kun. J. Bertašius dar spėja atlaikyti Mišias vietos lietuviams

Jaunimas susirinkęs res-torane iš anksto užsakytai vakarienei, kartu aptarė jau-nimo ateities veiklos planus.

E. Karosienė

winnipeg

VIETOJE GELIŲ AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

• Winnipeg'o lietuviai neteko brangaus tautiečio a.a. RADZEVICIAUS Aleksandro. Jo draugai bei artimieji įrašė Jo atminimą Kanados Lietuvių Fonde. Aukomis prisi-dėjo: Radzius Vytautas — \$100; po \$20, — Balčiūnas Alfas ir Aldona, Timmerman John ir šeima, Januška Mykolas, Januška Vincas; po \$10, — Demereckienė Ona, Grabys Juo-zas, Kalasauskas Eugenijus ir Kazė, Kuncaitis Antanas ir Janė, Kriščiūnas Vytautas ir Jadvyga, Rutkauskas Valenti-nas ir Aldona, Šarauskas Mečys ir Ema, Zavadskienė Ve-ra; Žiminskas Petras ir Ona; po \$5, — ir mažiau — Barkaus-kaitė Judita, Malaškevičius Kazys ir Apolonija, Mališaus-kas Jonas ir Marija, Blažys Kazys, Borax Viktor, Jan-kauskas Česius ir Donata, Janušauskienė Marija, Bagdo-nas Petras, Surdokas Stasys.

• Winnipegiečiai neteko ir kito lietuvio — a.a. BALBONC Arturo. Jo atminimą draugai bei giminės įamžino Kana-dos Lietuvių Fonde. Aukojo: Balbon Elizabeth — \$20; po \$10, — F. Balbon, M. ir J. Grabiai, Kleinys Augustas, Ša-rauskas Mečys, Šerkšnys Vaclovas, Zavadskienė Vera, Januška Vincas, Januška Mykolas; po \$5, — ir mažiau — Rut-kauskas Valentinas, Demereckienė Ona, Stankevičius Vac-lovas.

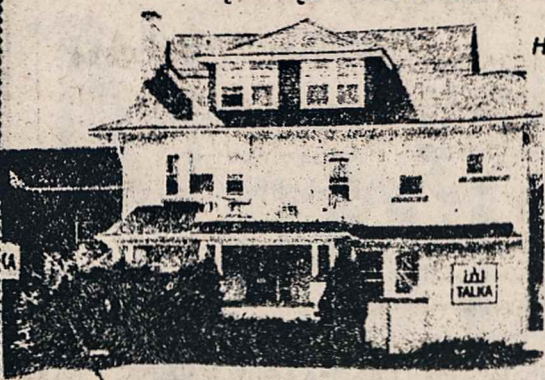
KI Fondas dėkoja visiems, pagerbusiems mirusius. Užuojauta šeimoms ir giminėms. KLF

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patamavimais

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	nekiln. turto pask. 18%
santaukas 13%	asmenines paskolas 20%
term. depoz. 1 m. 14 1/4%	
term. depoz. 3 m. 13%	
reg. pensijų fondo 14%	
90 dienn. depozitus 14 1/4%	

Ne mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių potarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

HAMILTONO LIETUVIŲ ŽUKLAUTOJŲ
IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "GIEDRAITIS"

MALONIAI KVIEČIA
VISUS ATSLANKYTI

SAUSIO 23.
šeštadienį,
Hamiltonė,
Jaunimo
Centro salėje

metinį

ZUIKIŲ BALIŲ

Bus įdomi programa:

- Įvairūs gėrimai
- šilta žvėrienos vakarienė
- staliukų loterija
- taurių įteikimas pasižymėjusiems klubo nariams

Meninės programos dalyje ir šokiams talkins viešnia iš Chicago's, Vanda PANAVAITĖ-STANKIENĖ su Ažuolo STELMOKO orkestro palyda.

Balio pradžia: 18.30 v. val.

Meninės programos — 20.30 v.

ĮEJIMAS — \$5.00

studentams ir pensininkams — \$4.00

VALDYBA

MŪSŲ BRANGIAM PRIETELIUI

A + A
KOSTUI LEIPUI
mirus,

jo žmoną LENĄ, sūnus TOMĄ ir EDĮ bei visą
ŠULMISTRŲ šeimą ir artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame ir kartu liūdime —

MONTVILŲ ŠEIMA

Pretkus į Kaliforniją, ničius ir Ona šventes pra-
kur išbus porą mėnesių. leisti buvo išvykę į Chicagą,
pas savo draugus.

• Sakalauskai, Euge- J. Šarapnickas

sudbury

MIRUSIEJI:

- MACKEVICIENĖ Paulina, 80 m., mirė ligoninėje. Gimus Švenčionėliuose. Liko dukra Elena Šviežikienė su šeima, dukra Lina — Anglijoje ir sūnus Jonas Mackevičius su šeima Sudbury'je. Palaidota katalikų kapinėse.
- KUSINSKIENĖ Sofija, 58 m. J. Kr.

TAUTOS FONDUI 1981 m. AUKOJO

- \$100, — P. Venskų;
- Po \$50, — A. Braškys, Sal. Poderienė a. a. K. Poderio atminimui;
- Po \$25, — And. Rukšys, dr. L. Rudis; po \$20, — K. Ramonas, J. Kibickas;
- po \$15, — P. Gustas, I. Griškonienė, J. Glizickas, A. Juozapavičius, J. Jasinskas, Vl. Juška, I. Kulnis, A. Kusinskas, P. Iutkus, D. Nickus, J. Paulaitis, Kęst. Poderis, A. Staškevičius, J. Stankus, dr. J. Šemogas, K. Tūtinis; po \$10, — I. Baltutis, J. Bataitis, J. Čebatorius, B. Grininė, Pov. Jutelis, S. Krivickas, J. Pranckus, R. Račinskas, kun. A. Sabas, A. Zlatkus, J. Valiukas; po \$5, — F. Albrechtas, V. Bružas, A. Barkauskas, J. Cibulskis, A. Gačaitis, J. Jonaitis, K. Jonikas, J. Kriaučiūnas, Vl. Kriaučiūnas, J. Kručas, A. Iapienis, S. Iencas, Z. Iabuckas, P. Mazaitis, A. Mikštas, J. Martišius, A. Milčius, K. Rimas, Iz. Račinskis, Ida Raškevičienė, K. Remekis, E. Rotkis, J. Petrešas, P. Semežys, J. Staškus, V. Stepšys, K. Šviežikas, P. Šipelis, J. Šleičius, S. Tolvaša, A. Valaitis, P. Visockas; \$4, — Ig. Bružas.

montreal

MIRĖ BRONIUS
ŠALČIŪNAS

Bronius Šalčiūnas, atvykęs Kanadon prieš depresijos laikmetį, virš 70 m. amžiaus, po sunkios ligos, nerperilgai sirgęs, mirė lapkričio 11 d., 1981 m. Palaidotas per Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią. Liko žmona Marija / buv. Gručkienė / ir kiti artimieji Lietuvoje.

Velionis Bronius Šalčiūnas buvo malonus, draugiškas žmogus. Mėgo draugiškus susitikimus, nežiūrind dėl kurios priežasties lietuviai buvo patekę į Kanadą. Jis pats irgi pasakodavo apie čia buvusius blogus laikus ir išklausydavo "dypukų" pasakojimus apie Lietuvoje patirtus okupacinius komunistinio režimo negerumus.

Velionis, jaunas atvykęs į Kanadą, įsijungė į darbininkų judėjimą, kuriame, idėjiniai susipainiojęs, pateko į santvarka.

Velionio, išpūdžius, pasakotus "slaptai", dar tais metais iš kitų kanalų nugsritus, po kelių metų nenuginčijo ir kiti tos kelionės grupės asmenys. B. Šalčiūnas ir visi anie pasidarė "NI" laikrašio skaitytojais ir visai kitaip toleravo red. J. Kardių iki jo mirties.

Tebūna lengva Tau, Bronia, Kanados žemėlį, kuriuo įgyvenai virš 50 metų mesniems pažįstamiems.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateaugay
Tel: 692-4763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Hamiltono Vysk. Valančiaus Mokykla Kalėdų Eglutės proga suvaidino Alės Rūtos 3-jų veiksmų muzikinį veikalėlį "Žiogas ir Skruzdės", kuris susilaukė didelio hamiltoniečių susidomėjimo. Nuotraukoje matome pas vaikus atėjusį Kalėdų Senelį / Alg. Aušrotas / ir mažuosius artistus su Žiog vaidmenį pasigėrėtinai atlikusia Gvina Jasevičiūte ir Skruzdėlių Motina — Onute Stanevičiūte.

KALĖDŲ EGLUTĖ

1981 m. gruodžio 20 d., Jaunimo Centro salėje buvo parengta tradicinė Kalėdų Eglutė hamiltoniečių lietuvių vaikams. Programą atliko visi Vysk. Valančiaus Mokyklos mokiniai, suvaidinę 3 veiksmų muzikinį veikalėlį "Žiogas ir Skruzdės", parasytą A. Rūtos-Nakaitės. Jame vaizduojamos darbščios skruzdės ir tinginys žiogas.

Miško vaizdu dekoruotoje scenoje, būrys skruzdžių šalia kasdieninių savo darbų, statėsi sau naujus namus. Ją prižiūrėjo jų motina. Bet skruzdžių kaimynas žiogas, savo darbu prie jų neprisiėjo.

Pagrindines roles atliko: Žiogas — G. Jasevičiūtė, skruzdėlių Motinos — C. Stanevičiūtė, Mažosios Skruzdėlytės — A. Meškauskaitė, Darbščios Skruzdėlytės — R. Alderice.

Vaidelį režisavo E. Dauguvietytė — Kudabienė, asistuoja M. Kalvaitienė ir D. Kekienė. Muziką vaideliui rūpinosi S. Babekaitė, aktorių rolių mokymu — G. Repečienė. Šokiais — D. Pa-

jarskaitė, scenos daiktų priežiūra — D. Lukavičiūtė. Rūbų eskizai — A. Baltakienė ir D. Prunskutė.

Vaidelį vaidino arti 60 mokinių. Jiems visiems reikėjo supirkti ir pasiūti kostiumus. Šiam darbui daugiausiai laiko paskyrė D. Prunskutė, talkinama vienos kitos mokinio mamytės. Už tai jai buvo įteikta kalėdinė dovana. Dekoracijų sceno-

vaidžiui darbo daugiausiai įdėjo K. Mikšys. Jam irgi buvo įteikta kalėdinė dovana. Režisorei E. Kudabienėi įteikta gražių gėlių buketas.

Mokyklos vedėjas K. Milėris, įteikęs dovanas, visiems darbuotojams padėkojo ir kvietė svečius prie užkandžių. Tuo tarpu Kalėdų Senelis / A. Aušrotas /, nešąs didelį maišą ant pečių su dovanomis, atkeliavo scenon ir su vaikučiais vėsdamas pokalbį, jas jiems dalino. Turintieji apetitą, rinkosi prie stalų. Paruošti stalai buvo gana turtingi: sumuštiniai galėjai pasirinkti pagal savo skonį ir apetitą, su įvairiais

GRAŽIAI SUTIKO
NAUJUS METUS

Geroje nuotaikoje satikome Naujus Metus Juozo ir Marijos Paukščių rezidencijoje. St. Catharines maža lietuvių kolonija neturi nuosavos salės, tai neįmanoma suruošti visiems Naujus Metus. Paskutiniu laiku Naujų Metų sutikimus pradėjo

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbo atlikimas stogodengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar toisymui skambinkite: 364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

3 Hour Service

\$1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: 365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146 7661-A CENTRALE

365-1143 495-906 rue. Lasalle

766-2667 2955 ALLARD

Dino's

montreal

KAS RADO FOTO APARATĄ?

Kalėdų Eglutės metu Aušros Vartų Parapijos salėje ant kėdės buvo paliktas Canon firmos foto aparatas su lempa. Radusį, prašoma aparatą pristatyti į "NI" redakciją arba į AV kleboniją. Bus atlyginta.

• NIAURA Raimondas baigė prieš 2 metus McGill U-te psichologiją su augščiausiu pagyrimu ir gavo stipendiją 5-iems metams specializuotis ir daryti doktoratą "Behavior Science" srityje New Brunswick, New Jersey, JAV, Rutgers U-te.

Švenčių proga jis lankėsi Montrealyje pas tėvus Genę ir Albina Niauras, bei gimines.

Jam tenka dažnai lankytis seminaruose Toronte ir kt.

• Švenčių proga iš Winnipeg lankėsi pas tėvus Dalią ir Joną RAMANAUSKUS jų sūnus GINTAUTAS, Eleonoros ir Juozo INTŲ sūnus iš Edmontono; dukterė Rūta iš Toronto pas Genutę ir Praną MCNTVILAS; pas Petrą ir Albina STYRUS lankėsi dukros dr. Rima ir Dana; pas St. Ališauskienę- sūnus Riman-tas ir Arūnas, iš Londono ir Kingstono, Ont.; pas M. ir V. Jonynus- sūnus Andrius iš Ottawos.

• BRIKIAI, Petras ir Regina išvyko atostogų į Floridą. Iš-bus apie mėnesį.

• I UKOŠEVIČIŲ Rasa praleido gražias atostogas Barbados salose ir pailsėjusi grįžo į darbą.

• LUKOŠEVIČIŲ Ina atostogavo Floridoje.

• Elena ir Vaclovas KER-BELIAI savo šeimos ir artimųjų draugų tarpe, savo namuose atšventė 40 m. ve-dybinio gyvenimo sukaktį. Jie gavo gražių dovanų. Iš To-ronto buvo atvykusi ir su-kaktuvinė sesuo Skolas-tika Remeikaitė, kuri buvo pamergė Elenos vestuvėse.

• SUSIŽIEDAVO Daneta Stankevičiūtė su Albertu Skuču.

DAUGIAKULTŪRINIS POEZIJOS VAKARAS

Ivyks SAUSIO 14 d., 8 val. vakaro St. James United Church patalpose, 1435 City Councillors str. Įėjimas vel-tui, Skaitys prancūziškai ir angliškai: Denise Boucher ir du lietuviai-Henrikas Nagys ir Ray Filip/Filipavičius. /Salė miesto centre, už Baie pastato/

SMAGI KALEDŲ EGLUTĖ

Buvo tikrai džiugu, kad į Montrealio Šeštadieninės Mokyklos Kalėdų Eglutę atsilankė ne tik mokinių tėvai, bet ir pažįstami bei draugai.

Tėvai taip pat aktyviai prisidėjo prie gerai pavykusio, linksmo vaidinimo "Daržovių Gegužinė" /B. Pūkelevičiūtės/, pasiūdinami spalvingus drabužius. Vaikai išmaikščiai sueiliuotą vaidinimo tekstą įpynę ir pritaikintų dainų, kurias gražiai paruošė Ses. Teresė. Vaidinimą surežisavo, talkininkaujant mokytojoms mok. Julija Adomonienė. Savo roles smagiai atliko: Aguona-L. Celtoriūtė, Agurkas-R. Otto, Bulvė-V. Jūrkus, Burokas-R. Verbylė, Morka-Mac Vicar A., Petraška-C. Be-niūtė, Pupa-V. Išganaitytė, Ridikas-A. Celtoriūtė, Salo-

ta-D. Baršauskaitė, Žirnis-Kr. Baršauskaitė

Muzikantai - arbūzai -K. Jakubonytė, G. Zabelaitė, morka-T. Pelletier, pamidoras-T. Išganaitis, svogūnas-I. Baršauskaitė.

Nykštukai-D. Bulkaitė, E. Išganaitytė, V. Rutkauskaitė, V. Šablauskas.

Mergaitės-R. Dainiūtė, D. Mickutė, A. Celtoriūtė. Pasakotoja-Kr. Čičinskaitė. Eilėraščius deklamavo D. Baršauskaitė ir L. Čičinskaitė. Kalėdų Senelio rolę atliko Liūtas Šablauskas, kuris visiems padėjo ir už gausų atsilankymą dal.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

dėkoja visiems, atsilankiusiems į Mokyklos Kalėdų Eglutę. Mokykla tikisi, kad dauguma vaikų, kurie dar Mokyklos neslanko ir galėjo matyti, kaip gražiai ir gerai buvo atliktas Eglutės vaidi-nimas "Daržovių Gegužinė"-sekančiais metais įsijungs į mokinių eiles.

Kaip dauguma pastebėjo- iš 33 mokinių, mergaičių yra 25, o berniukų tik 8! Nejau-gi berniukai taip nusileis mergaitėms su lietuvių kal-bos mokymusi!

Mokykla tebeieško moky-tojo silpnai lietuviškai kal-bantiems mokytis. Gerai būtų rasti mokytoją-profesionalą. Gerai būtų rasti mokytoją iš jauniesniųjų kartos, nes atei-na laikas, kai jaunesnieji tu-rėtų atnešti savo dalį lietu-viškai mokyklai... Bet bus gerai, jeigu rasis žmonių, sutinkančių dirbti. Bendrai, lietuviškai mokyklai reikės mokytojų- tiek šiais, tiek ateinančiais metais. Būtų ge-rai iš anksto su darbu susi-pažinti, pasiruošti. Kreip-tis į Mokyklos vedėją Moni-ką JONYNIENĘ, tel: 489-2106. Dabar ir atlyginimas mokytojui yra pakeltas iki \$ 24 už šeštadienį.

Dabar Mokyklos laukia pasiruošimas Vasario 16-os minėjimui ir Mokyklos me-tinio laikraščio "LIEPSNA" išleidimas.

Petras Adamonis

NUOTAikingas NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Aušros Vartų parapijos salėje prisirinko pilna žmo-nių senųjų metų paskutinį vakarą. Salė buvo jaukiai

MALONIAI KVIEČIAME VISUS !
TORONTO JAUNIMO CHORO

VOLUNGĖS KONCERTA

AUŠROS VARTŲ SALĖJE, SAUSIO 30 D. 7 v.v.

PROGRAMOJE:

KONCERTAS, vadovė muz. D. VISKONTIENĖ

- Silta vakariene
- Baras
- Disko muzika
- Loterija

ĮĖJIMAS: \$8.00; JAUNIMUI: \$5.00

SEKMADIENI, 12 val. A.V. salėje
VOLUNGIEČIŲ PAGERBIMAS-PIETŲS
ĮĖJIMAS \$4.00 RENGIA:
MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ-MEDZIOTOJŲ
KLUBAS "NIDA"

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m.14.5 %
Certifikatus15 %
Spec. Taupom. s-tas..14 %
Taupymo s-tas11 %
su apdrauda iki \$2,000
Trumpalaikius indėlius..15 %
už \$20,000 ir daugiau
Čekių s-tas6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolas mirties
atveju apdraustas
iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniai	12 - 8
Penktadieniai	12 - 6
Sekmdieniais	10:15 - 12:30

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

TEL 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

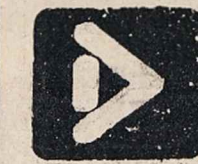
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS

PATARNAVIMAS-PIRKIMAS-PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P. Q.
Tel.: 273-9181 Namu: 737-0844.

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel.: 866-8235
Namu: 488-8528

Dr. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel.: 932-6662
Namu: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINE

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmdieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKILNUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel. 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

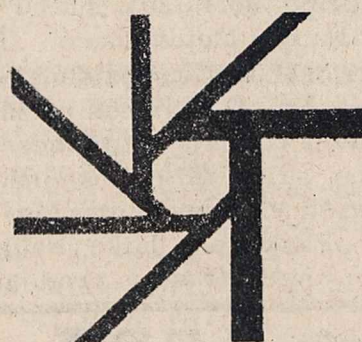
RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que, H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

Portraits Portraits
Mariage Weddings
Passeport Passport
2540 SHERBROOKE E.
Suite 1, MONTREAL, P.Q.
H2K 1E9 Tel: 525-8971

TONY LAURINAITIS

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (SĖGYTI)
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SUŠIMTAMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUODKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manager'iu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA